درعلیه غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سی

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ և է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140	Ղր.
» » »	վեցամսեայ	70	»
» » »	եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40	Ֆրք.
» »	վեցամսեայ	20	»

Գրական յաւելուածի փափաքողք փոխ կը վճարեն, 115 դրուշի փոխ 100 դրուշի տարեկան:

[illegible]

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրատան:

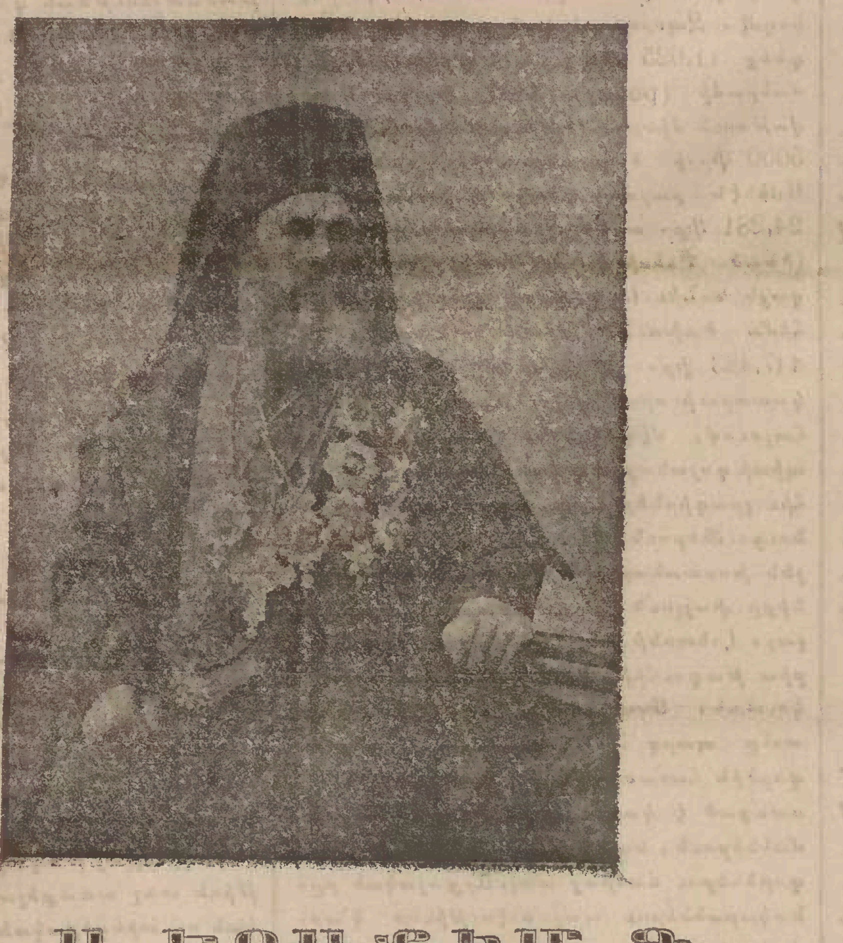

Ն. Ս. ՅՈՎԱՔԻՄ Գ.

ՆՈՐԸՆՏԻՐ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՅՈՒՆԱՑ

ՅԱՒԻՆ ՏՈՒՆԸ

ԱՌԱՋԻՆ ԳԻՇԵՐ

Բ.

Ա՛խ, մենութիւնը քու հիւանդի խուցիդ մէջ, երկնցած անկողնի մը վրայ որ քուկդ չէ թէեւ, բայց մաքուր է գոնէ, պարուրուած ճերմակներով՝ որոնք իրենց կը քաշեն զքեզ: Այդպէս մինակ, այդպէս պառկած՝ քեզի համար անուշ պէտք մը կը դառնայ թաղուիլ անվերջանալի երազանքի մը մէջ, որու միջոցին ամէն տեսակ մտածումներ խառնակ ու պղտորկուած ցանցի մը հիւսքերուն մէջ կ'առնեն զքեզ, ու կը տարուբերեն մէկ անձէն միւսը, մէկ առարկայէն ուրիշ առարկայի մը: Մտածումներ՝ որոնց մէջ տունդ ու տունի կեանքդ կը լողայ, մտածումներ՝ որոնց մէջ քեզի սիրելի դէմքեր կ'անցնին, մտածումներ՝ որոնք թողած բաներդ վերյուշել կուտան, մտածումներ վերջապէս՝ որոնց մէջ անորոշ վրթկումով մը կը պղտորի գտնուած տեղիդ պատկերն իսկ, ամէնի անսահման տարածութիւն՝ որուն ծոցը ամէն հիւանդութիւն իր ժահրոտ բոյնը դրած է:

Բայց ինչ որ ամէնէն աւելի ուժով կը զգացնէ ինքզինքը այդ ամէնուն մէջ, տողանցումն է բոլոր այն սիրելի դէմքերուն՝ զորս հեռուն թողած ես, և որոնք մէկիկ մէկիկ կը ներկայանան երեւակայութեանդ, ու կը գրաւեն զքեզ: Պահ մը ամէն բան կը մոռնաս, ամէն յուզում կը խեղդես՝ մտածելու համար այդ դէմքերուն վրայ՝ որոնցմէ մէկուն վերյուշումէն հազիւ յագեցած, կը տեսնես որ ուրիշ մը կը ներկայանայ՝ նոյնչափ յանկուցիչ ու սիրելի:

Երբեմն մայր մըն է որուն գուրգուրանքէն զրկուած ես, և որ հեռուն՝ մոռցած իր ցաւերը, մոռցած իր վիշտերն ու կեանքի մտահոգութիւնները՝ քու վրադ կը մտածէ անշուշտ, համակուած այն տեսակ վախով մը՝ զոր մայրերը միայն կը զգան իրենց զաւակները հիւանդ ու վշտոտ տեսնելով: Եւ ի՛նչ աղաղատանքով կը սիրես մտածել մօրդ այդ գուրգուրանքին վրայ՝ որուն չափ անկեղծ, որուն չափ անխարդախ վերաբերումի մը չես յիշեր երբեք առարկայ եղած ըլլալ: Կը մտաբերես տունը անցուցած օրերդ, կը յիշես այն անսպառ, անվերջանալի և աննկուն խնամքը որով անիկա շրջապատած էր զքեզ,—բնաւ չզգացնելով քեզի տկարութիւն մը զոր ինքն իսկ կրնար ունենալ այդ պահերուն, վիշտ մը՝ ուրկէ ինքն իսկ կրնար տանջուիլ — զսպելով ինքզինքը, վախնալով որ պզտիկ հառաչանք մը, պզտիկ դեղեւում մը իր ներքին ցաւը կը մատնէ քեզի, և խղճահարութեան զգացում մը կը փշրէ սիրտդ: Գիտես որ այդ պահուն անիկա քեզմէ զատ մտածում չունի, և թէ խելայեղ ու անստոյգ վիճակի մը մէջ կը սպասէ այն օրուան՝ ուր քեզի պիտի այցելէ և կամ լուր պիտի առնէ վրադ: Եւ ակամայ անձնատուր կ'ըլլաս մտածումներու տարբեր հոսանքի մը որ շատ հեռուները կը տանի զքեզ:— Մօրդ այդ վերաբերումը չա՛տ աւելի լաւ կ'ըմբռնես այսպէս իրմէ բաժնուած. չէ՞ մի որ բանի մը բուն արժէքը հասկնալու համար պէտք է զրկուիլ անկէ: Ինչ որ տունը բնական կ'երեւար քեզի, Հիւանդանոցի այս մենութեան մէջ ահագին համեմատութիւն մը կը ստանայ աչքերուդ՝ զգացնելով իր բովանդակ մեծութիւնն ու խորութիւնը, որոնք կը խռովեն զքեզ. կը մտածես թէ ինչ աստուածային սրտով մը պէտք է օժտուած ըլլայ մայրդ, այդչափ անշահախնդիր անձնուիրութիւն մը և այդչափ անհաշիւ սէր մը տածել կարենալու համար: Այդ սիրտը մշտադալար անմեռուկի մը պէս կ'երեւայ քեզի, անմեռուկ մը՝ որուն իւրաքանչիւր թերթիկը գուրգուրանքի և բանդ մը կը խորհրդանշանէ և զոր ժամանակը փոխանակ խամրեցնելու, չա՛տ աւելի փթթուն, շատ աւելի կենդանի կը դարձնէ կարծես:

Երբեմն հայր մըն է, կեանքի համն ու փորձառութիւնը շատոնց ստացած մարդ՝ որ կը վշտակրի զքեզ այդչափ երիտասարդ և այդչափ հիւանդ տեսնելով: Գիտէ թէ կեանքի այդ շրջանին մէջ մանաւանդ՝ ուր ամէն բան արեւոտ պայծառութեամբ մը պէտք է ողողուած ըլլայ տղուն համար, որչա՛փ դժուար ու դառն է թողուլ իր տունը, թողուլ իր մարդիկը, և երթալ զամուիլ հիւանդի անկողնի մը վրայ՝ որուն շուրջը հսկողները վարձկան հոգիներ պիտի ըլլան, որուն շուրջը արուեստակեալ խնամք մը միայն պիտի տարուի: Շատ հեղ կրնաս միակ ապաւէնը եղած ըլլալ անոր, ու կը զգաս թէ այդ բաժանման պատճառաւ վախ մըն ալ անոր սիրտը կը բռնէ: Աչքին առջեւ կը բերէ անշուշտ բոլոր այն զոհողութիւնները զորս ըրած է քեզի համար, ու կը տեսնէ որ պզտիկ հիւանդութիւն մը յանկարծ ամէն բան վտանգել կը սպառնայ ճիշդ այն պահուն՝ ուր իր զոհողութեանց ու զրկանքներուն պտուղը պիտի քաղէր: Բոլոր իր յոյսերը որոնք քու վրադ կեդրոնացած էին, բոլոր իր ակնկալութիւնները որոնց ապրիլը դուն էիր, կը ցրուին յանկարծ այդ հիւանդութեան հանդէպ, խանգարելով նախապէս եղած ամէն հաշիւ, ամէն գուշակութիւն: Կը զարմանայ հարկաւ թէ ինչպէ՛ս առաջուց չէր նախատեսած այդ պարագան՝ որ այսչափ ուժաթափ կ'ընէ զինքը և ուրկէ այսչափ յանկարծակիի կու գայ: Եւ սակայն ո՞վ կը սիրէ իր հաշիւներուն մէջ առնել հիւանդութիւնը, և անոր հետ ալ բազմաթիւ ձախողութիւններ որոնք շատ հեղ կեանքի ամենէն բնական, ամէնէն պատահական դրուագները կըրնան ըլլալ, մարդ չուզեր անոնց վրայ մտածել, համակուած տեսակ մը նախապաշարումէ՝ զոր երբեք չպիտի կրնայ վանել իր հոգիէն, և որ իրեն անանկ կարծեցնել կու տայ թէ ցաւին մտածումը միայն կը բաւէ ցաւին ճամբան հարթելու:

Երբեմն ալ հրեշտակի հոգի մըն է զոր կը սիրես սրտանց, և որ զքեզ կը սիրէ: Աչքիդ առջեւ կու գայ ան իր բովանդակ շնորհալիութեամբ, և ընդելուզուած կեանքի, զուարթութեան ու գեղեցկութեան լուսապսակով մը որ գերբնական հանգամանք մը կու տայ իրեն: Կը յիշես այն օրերը զորս դուն ինքդ այդչափ կեանքոտ ու զուարթ՝ անցուցած ես միասին պարտէզներու անկիւնը, կանանչ մարգերու գոգը և կամ խարշափուտ ծառերու հովանիին տակ, ինչպէս նաև սենեակի մը անձուկ սահմանին մէջ, շատ հեղ պարտաւորուած գողունի նայուածքներով ըսելու բոլոր այն բաները որոնց համար չպիտի ուզէիր քու գորովիդ օտար ունկնդիրներ ունենալ: Անուշ և ուրախութեամբ թաթաւուն օրեր՝ որոնց միջոցին երիտասարդ սրտէ մը բըղխած քրքիջներու մէջ կը լողար բոլոր սէրն ու աղապատանքը սրտիդ, որոնց միջոցին շատ անգամ մաքուր ու պարզուկ սիրտ մը կը բանայիք իրարու, երկուքդ ալ անձնատուր եղած տեսակ մը պղտուշ միամտութեան որ տղու վիճակին կը մօտենէր զձեզ: Կը յիշես թէ ինչպէ՛ս երբեմն իրար կը վշտացնէիք աննշան բաներու համար, թէ ինչպէ՛ս քէն կը պահէիք իրարու դէմ, և թէ վերջ ի վերջոյ ինչպէ՛ս ձեր երկուքին քով ալ առջի տրամադրութիւնները կ'արթննային շատ աւելի ուժգնօրէն, անձրեւի մը դադարէն ետք ծագող արեւին պէս՝ որ զինքը մթագնող ամպերէն ազատած՝ ա՛լ աւելի բուռն թափով մը իր ոսկին կը մաղէ: Կը կարծես զգալ այն անբաղդատելի հաճոյքը որ այդ հաշտութենէն, այդ սիրոյ ու գորովի վերադարձէն կը ծորի. և արդէն երջանկութիւն մը չէ՞ ներուած տեսնել յանցանք մը՝ որուն համար զղջումը սկըսած է սիրտդ կրծել, որուն համար ապաշաւը սկսած է հոգիդ թունաւորել: Անցուած այդ արփաւէտ կեանքը երեկուան չափ մօտ կ'երեւայ քեզի, ու կը զարմանաս թէ ի՛նչպէս այդչափ կարճ ժամանակի մը մէջ ամբողջ հիւանդութեան շրջան մը անցուցած ես, գալարուելով անկէ ծնած ցաւերու մէջ՝ և անոր արհաւիրքովը սրսփուն: Փոխանակուած համբոյրի մը կիզումը կը զգաս տակաւին շրթունքներուդ վրայ, ու կը խորհիս թէ օրերով ու շաբաթներով հազար տեսակ դեղերու սարսռեցուցիչ հպումը կծկած է այդ միեւնոյն շրթունքներդ: Ի՛նչպէս անցած է այդ երկար շրջանը: Հարցումը առեղծուածի մը պէս կը ներկայանայ քեզի, և ջանքերը զորս զայն լուծելու համար կ'ընես, զուր տեղը կը սպառին: Յետոյ յանկարծ մտածումներդ կանգ կ'առնեն քեզ խռովող էակին վրայ. կը զգաս որ ան ալ անձուկ կացութեան մը մատնուած է այդ պահուն, ստիպուած ըլլալով ծածկել ցաւ մը՝ զոր քու հիւանդութիւնդ առթած է իրեն, և որ չի՛ մեղմանար առանց դուրս պոռթկալու: Կը գուշակես թէ օրերով վշտոտ, օրերով տխուր պիտի մնայ ան, ընկղմած անկարելի անստուգութեան մը մէջ՝ ուրկէ ազատելու համար քու լուրերուդ պէտք պիտի ունենայ, և հակառակ իր տառապանքին, հակառակ իր կեանքին թունաւորման, չպիտի համարձակի նոյն իսկ պզտիկ հարցում մը ուղղել քու մասիդ, վախնալով որ սրտին գաղտնիքը կը յայտնուի:

Յետոյ բարեկամներդ միտքդ կու գան, անոնք որ անկեղծներն են, անոնք որ քու ցաւովդ պիտի կոտրին, որոնք քեզ պիտի յիշեն միշտ: Աչքիդ առջեւ կը բերես անոնք ամէնքն ալ, իւրաքանչիւրը իր նախասիրութեան, իր ձգտումներուն ու հաճոյքին անձնատուր, ամէնքն ալ առողջ, ու կեանքին վայելքովը գինովցած: Անոնց կենցաղն ու սիրտը զոյգ ըրած՝ գիտես թէ այդ միջոցին ո՛ւր կը գտնուին անոնք, ինչո՛վ կը զբաղին, և թէ ի՛նչ կը խօսին. չէ՞ մի որ այնչափ անգամներ միասին գտնուած ես այդ միեւնոյն տեղուանքը, միեւնոյն զբաղումով ու միեւնոյն խօսակցութեան բռնուած: Նախանձի մօտեցող զգայութիւն մը կ'ունենաս այդ պահուն, մտածելով թէ դուն ինքդ անոնց չափ երիտասարդ, և անոնց չափ ընդունակ կեանքը վայելելու, այդպէս զրկուած կը մնաս Հիւանդանոցի մը անկիւնը՝ ուր ամէն բան օտար է քեզի, և ուր կրնայ ըլլալ որ քեզ հասկցող մը չկրնաս գտնել:

Բոլոր այս դէմքերը կ'անցնին կը դառնան երեւակայութեանդ առջեւ, անօրինակ արագութեամբ մը իրարու յաջորդելով. պահ մը խենթ յոյս մը կը ծագի մտքիդ մէջ, յոյս մը որուն կը փարիս խելայեղօրէն, և որ քեզի անանկ կարծեցնել կու տայ թէ անոնք ամէնքն ալ յանկարծ ներս պիտի խուժեն սենեակէդ, թէ պիտի ողջագուրուիս բոլոր ատոնց հետ՝ զորս այնչա՛փ կը սիրես, և որոնց կարօտը հակառակ տակաւին քանի մը ժամուան կարօտ մը ըլլալուն, արդէն իսկ սկսած է մրկել զքեզ:

Բայց այդ յոյսը շատ ուշ կը մարի, և իրականութիւնը տակաւ իր խռովքի ակօսը կը սկսի փորել հոգիիդ մէջ: Անձնասիրութիւնդ կ'արթննայ յանկարծ, կ'արթննայ ծուխի դանդաղ գալարումով մը ու կը հրդեհի վայրկենապէս: Ամէն բան կը մոռնաս իսկոյն. ո՛չ մայրդ կը յիշես, ո՛չ հայրդ, ո՛չ ալ սիրտդ գրաւող բոլոր այն միւս դէմքերը որոնց յիշատակովը կը մխայիր քիչ մը առաջ: Մի միայն քու վիճակիդ վրայ մտածել կը սկսիս. քեզի համար տակաւին ամէն բան մութ է. չես գիտեր թէ ի՛նչ պիտի ըլլաս, թէ ի՛նչ կարգուսարքի պիտի ենթարկուիս այդ հիւանդոտ յարկին մէջ՝ որուն տակաւին չես ծանօթացած, և որուն դալուկը սակայն արդէն իսկ գրկած է զքեզ: Շուրջդ բան մը չես որոշած դեռ. չես հետաքրքրուած թէ ինչ կայ դուրսը. տարտամօրէն կը յիշես թէ եկած ատենդ ալապուճուկի երեւոյթով հիւանդներ ելած էին դէմդ, թէ մարդիկ կ'երթային կու գային, բայց այդ ամէնը այնչա՛փ անորոշ կերպով մը երեւցած են քեզի, որ պարապ տեղը կը փորձես յըստակ գաղափար մը կազմել անոնց մասին:

Անստուգութիւն մը, արհաւրոտ, կեղեքիչ անստուգութիւն մը կը համակէ զքեզ, ու կը սկսիս գէշ կողմէն առնել վիճակդ, աննպաստ ենթադրութիւններ միայն ընել պատահելիքին վրայ: Բայց քիչ ետքը, սոսկումը կը խոտորէ զքեզ, վախի սարսուռ մը կը զգաս՝ որ սրտի մը յամր ու սողոսկուն գնացքով երակներդ կը սառեցնէ և դող կու տայ քեզի: Ան ատեն կը փորձես վանել բոլոր գէշ մտածումներդ, ու կ'աշխատիս մխիթարիչ կողմ մը գտնել անոնց մէջ և անով օրօրուիլ: Կ'ուզես ըսել ինքզինքիդ թէ առողջանալու համար զքեզ այդ խուցը բերած են, հաշիւներ կ'ընես քիչ մը ատեն՝ ճշդել ուզելով մեկնումիդ հաւանական օրը, և անանկ կը հաւատաս թէ քիչ ատենէն առողջ ու առոյգ վերադարձ մը պիտի ընես դէպ ի նախորդ կեանքդ՝ որ անշուշտ շատ աւելի անուշ, շատ աւելի հմայքոտ պիտի երեւայ քեզի:

Բայց այս խաղն ալ քիչ կը դիմանայ. միտքդ նորէն առջի աննպաստ մտածումներուդ կը հակի ու վախը նորէն կ'ասղէնէ զքեզ: Կը փորձես ուրիշ բաներու վրայ մտածել, ուրիշ բաներ բերել աչքիդ առջեւ, բայց չես յաջողիր: Ինչ որ կը մտաբերես՝ վայրկենապէս կ'անհետանայ, վայրկենապէս տեղի կու տայ: Միտքդ միշտ քու խռովքիդ շուրջը կը սողոսկի, և այնչա՛փ կը գրաւէ զքեզ՝ որ չես կրնար իրեն չհնազանդիլ: Վերջին փորձ մը կ'ընես, ու կ'աշխատիս վերադառնալ բոլոր այն սիրելի դէմքերուն՝ որոնցմով խռովքդ խեղդած էիր քիչ մը առաջ: Ան ատեն կատարեալ կռիւ մը կը սկսի մտքիդ մէջ. ահարկու, մեծղի փոթորիկ որ երթալով կը յուզուի և ամէն բան կը մթագնէ: Մէկ կողմէ դալկաբեր մտածումներու յորձանք մը ինքզինքը առաջ կը քշէ, կ'ուզէ գրկել միտքդ ամբողջ, միւս կողմէ դուն կ'աշխատիս անթեղել բոլոր այն դէմքերը զորս քիչ մը առաջ լքած էիր:

Կռիւը կը շարունակուի մտքիդ մէջ, միշտ այդպէս անորոշ, միշտ այդպէս անվերջանալի յոգնութիւնը տակաւ կը գըրկէ զքեզ. ջիղերդ թուլնալ կը սկսին, ու վերջապէս քունը կ'իջնէ վրադ և ամէն բան կը հանդարտեցնէ. այն ամէնի հովի հոսանքներէն մէկն է կարծես՝ որոնք լալոտ դանդաղ ու միակ խլուածքով մը ծովուն ամէնէն ահարկու յուզումներն իսկ կը մարեն, և ճիշդ այն արդութեամբ՝ որով հսկայ բազէ մը սարեակի մը հեւքոտ հառաչքը կը խեղդէ:

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ՁԻԱՐՇԱՒ

Բ. ՏԱՐԻ

ՍԱՄՍՈՆ, 18/31 մայիս 1901

Թարմ տպաւորութեան մը ներքեւ, ձեռք կ'առնեմ գրիչս, մայիս 14ին տեղի ունեցած ձիարշաւին ուշագրաւ պարագաները նկարագրելու Արեւելքի միջոցաւ: Այս տարուան ձիարշաւը որ նախորդ տարուընէ աւելի շքեղ ու փառաւոր եղաւ, մօտաւորապէս 10–12,000 հանդիսականներու առջեւ տեղի ունեցաւ: Տրապիզոնի և Սվազի կուսակալութիւններուն շատ մը քաղաքներէն և անհամար գիւղերէն շաբաթ մը առաջ բազմաթիւ հանդիսականներ եկած էին, անանկ որ՝ ձիարշաւէն 10 օր առաջ, արդէն, օթէլներու, պանդոկներու և սրճարաններու մէջ ասեղ ձգելու տեղ մնացած չէր գրեթէ:

Ձիարշաւը որ ամէն դասակարգի մարդոց հաճոյք պարգեւող սիրուն զբօսանք մըն է, նոյն օրը, ոտքը արեւով, ամէնէն պարզ ու միամիտ գիւղացիէն սկսեալ մինչեւ ամէնէն gentiment հագուած ճենդըլմէնները ներկայ էին հանդէսին: Մանաւանդ «Ծուռ-լեզուները» (Վառցի=Ձերքեզ) որ Պաֆրայի և Չարշամպայի գիւղերէն եկած էին, ուշադրութիւն գրաւող մասնաւոր ոգեւորութիւն մը ցոյց կու տային, բերած ըլլալով հետերնին մրցումին մասնակցելու կարող, մարմնով վտիտ ու անկերպարան, բայց վազքով կայծակ–ձիեր...:

Աւելորդ կրկնութիւններէ խուսափած ըլլալու բաղձանքով, զանց կ'առնեմ մանրամասնութեամբ նկարագրելու այն բաները որոնք՝ երկարօրէն նկարագրած էինք արդէն նախորդ տարին, միայն յիշենք անցողակի, թէ՝ միեւնոյն դաշտավայրին մէջ, հանդիսականներու յատուկ միեւնոյն ամփիթատրոնաձեւ, առատօրէն և միեւնո՛յն յանձնախմբին կողմէ կազմակերպուած էր: Աւելորդ է ըսել թէ նախագահութեամբ Վսեմ. Համիտ փաշայի և դեր-նախագահութեամբ Պ. Աւիթալի—անօբէն՝ Ութժիի—արշաւահանդէսը մասնաւոր շքեղութեամբ մը կը փայլէր:

Հակառակ օրէ ի վեր տխուր, ամպամած ու երբեմն լացող երկնքին, նոյն օրը—երկուշաբթի, 14 մայիս—անձնասքանչելի օդ մը կար ու երկնքին անուշ կապոյտին վրայ ոչ մէկ փիթ խաժոտ ամպերու: Սոխակները որ իրենց դայլայլիկներուն ամէնէն վրդովիչ ոլորտները մայիսի մէջ լսելի կ'ընեն, ու վարդերը որ այս ամսուն մէջ իրենց թոյրն ու բոյրը ամէնէն աւելի կը ցոլցնեն, ամիսներու այս թագուհիին վերապահուած ձիարշաւն ալ, հանդիսականներուն սըրտերը աւելի շատ կը զուարթացնէին կարծես, վճիտ երկնքին ու թարմ կանանչութեամբ փայլող բնութեան առթած զըւարթութիւններովը ընդելուզուած...:

Այս տարուան արշաւին մասնակցեցան 62 ձի, 9 աւանակ (?), բայց չի կարծուիր որ աւանակները ձիերու հետ վազելու ելան, այլ իրենք իրենց մէջ: Արշաւը հինգ մասերու բաժնուած էր. 4ը՝ ձիերուն համար, 1ը՝ էշերուն համար... յամառ: Ու բաժնուած էր հետեւեալ կերպով, ըստ յայտագրին.

Առաջինը, առաւօտեան ժամը 3ին. 5 շրջան=15 քիլօմէթր: Մրցման մասնակցող ձիերը՝ 14: Ա. մրցանակ՝ 30 օսմ. ոսկի, Բ. մրցանակ 15 օսմ. ոսկի: Երկրորդը. ժամը 4ին. 3 շրջան=9 քիլօմէթր: Մրցման մասնակցող ձիերը՝ 17: Ա. մրցանակ՝ 15 օսմ. ոսկի, Բ. մըրցանակ՝ 5 օսմ. ոսկի: Միջօրէի դադար 2 ժամ: Երրորդը, ժամը 7ին, 1 շրջան=3 քիլօմէթր: Մրցման մասնակցող ձիերը՝ 12: Ա. մրցանակ՝ 10 օսմ. ոսկի, առանց երկրորդի:

Ժամը 7 ուկէսէն մինչեւ 8 ուկէս տեղի կ'ունենան այլեւայլ ձիախաղութիւններ, մասնաւորապէս, մականախաղ (ճիրիտ օյունու) որոնք՝ մեծ հաճոյքով կը դիտուին հանդիսականներէն. երբ վերջապէս ժամը 9ին էշերը կը հրաւիրուին «ներկայանալ ասպարէզ» զորս ականջնին տնկած, զռալով ու կիցեր նետելով աջ ու ձախ, կու գան կը շարուին նշանատեղւոյն վրայ, այս միջոցին, ընդհանուրին խնդուք պատճառելով: Եւ ահա նշանը կը տրուի. նուագածուները կը նուագեն. բայց ի՛նչ անակնկալ տարօրինակութիւն, խօսք մէկ ըրածի պէս ամէնքն ալ հազիւ քիչ մը առաջացած, կը խրտչին և ոմանք գետին կը չոքին, ոմանք ալ կռնակնուն բեռը իրենց վրայէն կը նետեն: Հա՛րկ է ըսել, թէ այդ րոպէին, չի խնդացողները կը խնդան և արդէն խնդացողներն ալ պայթելու աստիճան բարձրաձայն «քա՛հ-քա՛հ» մըն է կը փրցունեն...: Սակայն յիշեալ խառնակութիւնը երկար չի տեւեր, ու դարձեալ գործը կարգին կը մտնէ: Եւ, ա՛լ, անհամբերութեամբ կը սպասուի թէ ո՛ր էշը և մանաւանդ ո՛ւր տեղի էշը մրցանակը պիտի շահի առաջին անգամ, կռնակի բեռովը նշանատեղին հասնելով—քանզի ոմանք ալ առանց կռնակնին մարդ ըլլալու կու գային (!):

Եւ ահա՛ հետզհետէ կը մօտիկնան ու քանի՛ կը մօտիկնան՝ դարձեալ խնդուքի

—)(22)(—

ԺՈՐԺ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐԸ

ՍԱՌԱ ԿՈՄՍՈՒՀԻՆ

Գ.

—Հիմա տա՞ր ատենն է, ըսաւ գընդապետը բրտութեամբ դուռը ցոյց տալով վաճառականին: Ներեցէք, չեմ կրնար մինչեւ դուռը առաջնորդել ձեզ...

—Շատ հաճոյակատար էք... մըմնջեց վաճառականը, այնպիսի մարդու մը շեշտով, որ արդէն իսկ վարժուած է այդպիսի մերժումներու, արտաքսումներու, երբ մեծ գործի մը վրայ կը դառնայ խնդիրը: Ու ոսկիէ գլխով գաւազանը առնելով՝ բարեւեց ու դուրս ելաւ:

—Հա՛յր, կը տեսնես ո՛րքան օգտակար եղաւ հոս գալդ, ըսաւ Մասլէն: Երբ տան մը մէջ էրիկ մարդ չկայ, այսպիսի տաղտկալի մարդիկ համարձակութիւն կ'առնեն:

—Աղջիկս, մենք հոս պիտի մնանք, որքան ատեն որ Բոնալհէյլ չգայ, ըսաւ գնդապետը: Հիմա ծառաս կանչել պիտի տամ, որովհետեւ դռնապանէն զատ սպասաւոր չտեսայ հոս:

Մասլէն ուրախութենէն հօրը վիզը փաթթուեցաւ, որուն խիստ բնաւորութիւնը մեղմացնելու համար այնքան ճարտար էր:

—Առ այժմ ես վարի յարկը կը կենամ և եթէ խեղկատակին մէկը նորէն համարձակի ներկայանալ, փառաւորապէս կը վռնտեմ, ըսաւ գնդապետ Մէրլօ:

Ու օրիորդ Պլանշի դառնալով, որ ոտքի վրայ կեցած վառարանին մօտ, իր շնորհալի ու նուրբ հասակը կը պարզէր, Մէրլօ ըսաւ.

—Զաւա՛կս, վստահ եղէք իմ վրաս, տաղնապի մէջ չպիտի ձգեմ ձեզ:

Նորատի աղջիկը տխուր ժպիտ մը ունեցաւ. արցունքի երկու կաթիլներ շողացին աչքերուն մէջ ու վհատութեամբ ինկաւ նստարանին վրայ, Մասլէնի մօտ: Իր հօր մահը, զոր այնքան քիչ ճանչցած ու սիրած էր, խորունկ վրդովում մը պատճառած էր Պլանշի: Իրեն այնպէս կը թուէր թէ ահագին քայքայում մը տեղի ունեցած էր իր կեանքին մէջ: Վանքի միօրինակ հանդարտութեան վարժուած ըլլալով, առտուընէ ի վեր կրած այլազան յուզումները իր գլուխը պարապութեան մէջ թողած էին, ջիղերը չափազանց թուլցած, անշարժ դիրքով մը մտիկ կ'ընէր իր բարեկամուհիին անուշ խօսքերը:

Ծանր լռութիւն մը կը տիրէր բնակարանին մէջ. փողոցի կառքերուն թաւալման ձայնը հազիւ հազ լսելի կ'ըլլար: Վառարանին մէջ բոցավառող կրակը յեղակարծ նշոյլներ կ'արձակէր սենեակին կէս մթութեան մէջ: Ննջասենեակին կիսաբաց դռնէն եկեղեցիի բուրումներ կու գային, վառուած մոմերուն պատճառաւ, որոնք տժգոյն ցոլքեր կ'արձակէին: Այս տխուր միջավայրին լռութենէն ազդուած՝ Մասլէն և Պլանշ ա՛լ չէին խօսակցեր. իրարու ձեռք բռնած՝ տարտամօրէն մտիկ կ'ընէին պատի ժամացոյցին կանոնաւոր թիքթաքին, որ անտարբեր անցած դարձածին նկատմամբ, կը շարունակէր ժամերու սահումը ցոյց տալ:

Գնդապետ Մէրլօ լաւ գաղափար մը ունեցած էր գետնայարկը սպասելով, որովհետեւ, հակառակ պարագային, օրիորդ Սինեը շատ մը գլխացաւ, տաղտկալի այցելուներու հետ գործ պիտի ունենար: Գնդապետը լաւ գիտէր թէ Բարիզի մէջ մահուան մը լուրը զարմանալի արագութեամբ մը կը տարածուի:

Ննջեցեալի մը աչքերը, մահուընէ երկու ժամ յետոյ, այցելութիւնը կ'ընդունին կարգ մը անձերու՝ որոնք մահուամբ կ'ապրին միայն: Ամէնէն առաջ մահազդ տպող և ցրուող գործակալութեան մարդը կը հասնի, որ իր պայմանները կ'առաջարկէ: Յետոյ կու գայ դագաղագործը, որ իր ապրանքը ծախելու կ'աշխատի, ըսելով թէ կաղնեփայտը երկու անգամ աւելի սուղ է եղեւինէն, թէ ինք կապարով պիտի պատէ դագաղին եզերքը: Դագաղագործին կը յաջորդէ դիազարդը, որ ննջեցեալին մարմինը զմռսելու առաջարկութիւն կ'ընէ, բայց շատ անգամ կը մերժուի: Այն ատեն դիակներու մասնագէտը կ'առաջարկէ հականեխական խառնուրդ մը գործածել, տանեցիներուն առողջութեանը համար: Յետոյ կը ներկայանայ մարմարագործը, որ թուղթի ծրարներ թեւին տակ, շիրմի յատակագիծեր ցոյց կու տայ: Ի վերջոյ կու գայ օրագրողը, որ իբր ճըշմարիտ մեռելաթաղ գրականութեան, յանձն կ'առնէ գլխաւոր լրագիրներու մէջ դրուատալից տողեր նուիրել հանգուցեալին: Բոլոր այս մարդիկը, սեւ զգեստ հագած, նախ մեղմ ձայնով ու հաճոյալի կերպարանքով կը խօսին, բայց յետոյ, երբ ճամբուելնին զգան, ձայներնին կը բարձրացնեն:

(Շարունակելի)

ձայն մըն է ամէն երգէ կը լսուի. վերջապէս ակռաները անկած խոշորիկէ պընդագլուխ աւանակ մը կուգայ նշանատեղւոյն վրայ կանգ կ'առնէ, արժանանալով որչափ 5 օսմ. ոսկիին. Այս միջոցին, տեսակ մը չարախօսիկ սրամտութեամբ ու կատակով, քովս գտնուող պարոն մը իր ընկերին այսպէս կ'ըսէր.

—Բարեկամ, կը կարծէինք որ Պափրայէն միայն նշանաւոր մանտաներ կ'ելլեն, բայց նայէ նշանաւոր աւանակներ ալ կ'ելլեն եղեր։

Եւ ընկերը որ Պափրացի մըն էր, բարեկամին բուն ըսածը չի հասկնալ ձեւացնելով՝

—Այո՛, կ'ըսէ, մեր քաղաքին անասունները որ այսքան նշանաւոր են, ա՛լ, գնա դո՛ւն չափէ որ մարդիկը ո՛րքան նշանաւոր ու խելացի կրնան ըլլալ։

Course à ânesէն յետոյ (որ եթէ «իշարշաւ» ըսենք, «Nouvelle»ին ճիշդ թարգմանութիւնը «Նորավէպ» չի կրնար ըլլալ ըսողներուն դէմ միջամտած չենք ըլլար կարծեմ) կը սկսի չորրորդ և վերջին մեծ ձիարշաւը, ժամը 9 ուկէսին, 7 յոլման, այսինքն՝ 21 քիլոմէթրի վրայ. Այս արշաւին մասնակցող ձիերը որ 19 հատ էին, առաջին հանդիսացողին, 50 օսմ. ոսկի, երկրորդին՝ 25, երրորդին ալ 10 օսմ. ոսկի որոշուած էր։

Եւ ահա՛, ձիերը կուգան կը շարուին նշանատեղւոյն վրայ. Ձիերուն վրայ գոյնզգոյն շապիկներ հագած 11 12 տարեկան տղաքներ, որոնք այլեւս անհամբեր նշանի կը սպասէին. Նշանը տրուելուն պէս՝ գետնի փոշիներուն խառնուելով վայրկենապէս աչքէ կը հեռանան. Ու շարունակ կը հեռանան, կը մօտենան, կը դառնան կառայի վազքով մը՝ առանց վայրկեան մը կանգ առնելու. Մէկ երկու, երեք, չորս, հինգ, և ահա երկու շրջան միայն մնացած է. Բազմաթիւ ձիերէն հազիւ 4-5 հատ կրնան շարունակել իրենց միօրինակ վազքը. իսկ միւսներէն շատեր արդէն քաշուած են ասպարէզէն, ոմանք ալ յետին ճիգեր թափելով հեռուէն կուգան կ'անցնին. իսկ ոմանք բոլորովին արիւն քրտինք մտած գինովի դեղձանումներով կը տարուբերին ու կանգ կ'առնեն վերջապէս։

Օ՜հ, վերջին շրջանն է որ կը կատարուի, այլեւս հանդիսականներուն հետաքրքրութիւնը իր վերջին սահմանը հասած է. Յառաջացող հինգ ձիերէն ո՛րը, մանաւանդ երեքը, որ գրեթէ համընթաց վազք մը ունին, այդ երեքէն ո՛րը արդեօք առաջնութիւն պիտի ունենայ. Ամէն մարդու ներսիդին դող մը կայ, մանաւանդ անոնց սրտին մէջ, որոնք տէրերն են այդ սրարշաւ անվհատ ձիերուն...։

Եւ ահա, վերջապէս, եօթերորդ վերջին շրջանն ալ լրացուցած կուգան կանգ կ'առնեն նշանատեղւոյն վրայ եւ ի մեծ բերկրութիւն Սամսոնցիներուն սեւ տախտակին վրայ առաջին մրցանակը շահող ձիուն թիւը կը գրուի. որով՝ կը հասկցուի թէ նախորդ տարուան 40 ոսկիի առաջին մրցանակը շահող Հաճի Հիւսէյին զադէ Պէհա պէյին ձին է, որ այս տարի 50 ոսկիի բարձրացուցած էին. Երբ սեւ տախտակին վրայ կը գրուի,

Թիւ 13, ամերիմ Պեհա պէյ,

Ամէն կողմ թէ Պէհա պէյի և թէ ձիոյն որ տեղւոյս առաջնակարգ ծխախոտի վաճառականներէն ըլլալով թէ սերքերէն և թէ քրիստոնեաներէն հաւասարապէս սիրուած անձ մըն է, կը շնորհաւորուի. մինչդեռ սրարշաւ ձին, 62 ձիերուն առաջինը հազար ու մէկ տեսակ պչրանքներով եւ շոյանքներու ներքեւ կուգայ առաջին մրցանակի յատուկ մետաքսէ կապոյտ ժապաւէնով ոսկեպատ միտալը Վսեմ. Համտի փաշայի ձեռքով վզէն կախուելու. Թերեւս աւելորդ չըլլայ ըսել թէ յիշեալ ձին որ հեզահամբոյր բնութեամբ ջլուտ տեսք մը ունի, միայն ժամանակին 700 ղրուշի առնուած է եղեր, բայց իր սրարշաւ վազքովը այսօր, բուն գնուած արժէքէն քանի մը կրկնապատիկը կը շահի մրցումով, եւ տարուէ տարի աւելցնելով՝ պարծանքը տիրոջ. Երկրորդ մրցանակը, կը վիճակի Պափրացի Հաճի Զօքրդու անուն անձի մը ձիուն. իսկ երրորդը՝ Թապուր աղասի Անձէտ պէյի ձիուն։

Ժամը 11ին ատեն, ամէն բան աւարտած ըլլալով, երկսեռ խուռն բազմութիւնը քաղաք կը վերադառնայ գոհ սրտաւորութեան ներքեւ։

Պ. Գ. ՍԻՄՈՆԵԱՆ

Քաղաքական Լուրեր

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ

Չինական գործեր.— Պ. տ'Էսթուռնէլի հարցադրումը — Արտաքին գործոց նախարարին պատասխանը։

Բարիզ, 3 յունիս.— Երեսփ. Ժողովին նիստը սկսաւ էն անմիջապէս յետոյ, մինչդեռ ժողովասրահին մէջ զէրոյէ վեր 37 աստիճան ջերմութիւն կար, երեսփոխան Պ. տ'Էսթուռնէլ չինական գործերու մասին հետեւեալ հարցապնդումը ըրաւ արտաքին գործոց նախարարին.

«Կը խնդրեմ արտաքին գործոց Պ. նախարարէն պատասխանել որոշ կէտի մը վրայ. Լրագիրներուն մէջ կ'ըսուի թէ արշաւախումբը ետ պիտի դառնայ, թէ Ամերիկացիները տուած են մեկնումի հրամանը, թէ ռուս կառավարութիւնը Պեքինի գրաւումէն քիչ ետքը որոշած էր ետ քաշել իր զինուորները և թէ Անգլիոյ և Ճարոնի կառավարութիւններն ալ նոյն մտադրութիւնը ունէին. Իմացուեցաւ նաեւ թէ Վալտերզէ մարէշալը, հրաժարելով այն ընդարձակ ծրագիրներէն որոնք Մայրագոյն Արեւելքի մէջ իր պաշտօնին պատճառ եղած ըլլալու երեւոյթը ունէին, իր տեղը պիտի դառնայ. Բաւական քերասարիկ լուր մըն է առարկայ. Արտաքին գործոց Պ. նախարարը պիտի հաստատէ՞ այդ զրոյցները. Համոզուած եմ որ միւս տէրութիւններէն ետ չենք մնացած. Պատասխան մը կ'ուզեմ այդ որոշ կէտին համար. Ուրիշ հարցումներ ալ ունիմ զորս Դեղին Տետրակին հրատարակութեան առթիւն կը վերապահեմ. Նաեւ այդ միջոցին տեղեկութիւններ պիտի ուզեմ հատուցմանց խնդրին և անոնց վճարման մասին կառավարութեան կողմէ ձեռք առնուելիք միջոցներուն վրայ։»

Պ. Տէլքասէ բեմը ելաւ ձեռքը ունենալով թուղթ մը, ինչպէս սովորութիւն ունին ընել բոլոր արտաքին գործոց նախարարները. Ժողովը լռութեամբ լսեց անոր հետեւեալ յայտարարութիւնները.

«Այսօր Պ. տ'Էսթուռնէլ ինծի կը հարցնէ թէ արշաւախումբը ե՞րբ ճամբայ պիտի ելլէ. Կը պատասխանեմ թէ կարելի եղածին չափ շուտով. Արդէն ամիս մը առաջ արշաւախումբին մէկ մասը վերադարձաւ. Բանակցութեանց ընթացքը թոյլատրեց որ ուրիշ մէկ մասն ալ ետ կանչենք. Այսօր կրնամ յոյս յայտնել թէ արշաւախումբին մեծ մասը կարելի պիտի ըլլայ քիչ ատենէն վերադարձնել. (Շա՛տ լաւ. շատ լա՛ւ.) Անիկա կախում պիտի ունենայ Չինու փոյթեռանդութենէն՝ իրեն առաջարկուած վերջին պայմանները ընդունելու համար. Նաեւ տէրութեանց կատարեալ համաձայնութենէն զանազան կէտերու վրայ. Շատ խնդիրներ արդէն կարգադրուեցան. ամէնէն յանցաւոր մանտարինները իրենց արժանի պատիժը կրեցին. Տէրութիւնները, մերժելով վրիժառութեան որ եւ է գաղափար, միայն պնդեցին վնասներու հատուցման և ապագային համար ձեռք առնուելիք խոհական միջոցներու մասին. Պօքսըրները խիստ պատիժներու ենթարկուեցան. Տէրութիւնները սահմանեցին իրենց դեսպանատուները պաշտպանելիք զինուորներուն թիւը. Բէքինի և ծովեզերքին միջեւ հաղորդակցութեանց ապահովութիւնը պահպանելու համար տէրութեանց կողմէ գրաւուելիք կէտերը որոշուեցան. Կը մնայ հատուցմանց խնդիրը. անիկա ամէնէն կարեւորն է. Նաեւ վերջինը ուրիշ կախում ունի միջազգային զինուորները ետ կանչելու խնդիրը. Հատուցմանց խնդրին բանակցութեանց շուտով չյառաջանալու պատճառը այն է թէ շատ կնճռոտ է. ո՛չ միայն տէրութիւնները, այլ անհատներն ալ հատուցում կ'ուզեն իրենց կրած վնասներուն համար. Ֆրանսա ծանոյց թէ պատրաստ է ընդունիլ որ իր ստանալիք հատուցումը միւս տէրութեանց պահանջածին հաւասար ըլլայ, և թէ անհատական հատուցումներու մասին աւելի լաւ է գործնական միջոցներու դիմել. Իւրաքանչիւր տէրութիւն ինք պիտի սահմանէ իր և իր հպատակներուն պահանջելիք հատուցման գումարը. Գալով վճարման եղանակին, ատոր համար ալ կը մտածենք, և այդ մասին առանձին չենք, թէ ինչ որ ալ ըլլայ վճարման եղանակը, քանի որ Չին հարկ եղած դրամը չունի և առանձին չի կրնար ձեռք բերել, արտաքին երաշխաւորութիւն մը անհրաժեշտ կ'ըլլայ, նոյն իսկ այն պարագային երբ Չին որ և է տէրութեան տայ անոր պահանջած հատուցման գումարին համարժէք արժեթուղթեր և եթէ այդ տէրութիւնը ընդունի զանոնք. այդ պարագային հաւաքական երաշխաւորութենէ մը աւելի ի՛նչ լաւագոյն երաշխաւորութիւն կրնայ ըլլալ, վասն զի ատով տէրութեանց համաձայնութիւնը կը պահպանուի դրամին և Չինու ամբողջութեանը համար, (Շա՛տ լաւ, շատ լաւ.) Կը կարծեմ թէ գոհացուցիչ լուծում մը մօտալուտ է։»

Պ. Տէլքասէ յարեց թէ հատուցմանց գումարին կարեւորութիւնը պիտի հասկցնէ Չինու որ անցեալ տարուան նման ոճրագործութիւններ քանի մը մանտարիններու կեանքէն աւելի սուղ պիտի նստին իրեն. Արտաքին գործոց նախարարութիւնը կը պատրաստէ Դեղին Տետրակ մը որ պիտի համոզէ Երեսփ. Ժողովը թէ Ֆրանսա, աշխատելով հանդերձ տէրութեանց համաձայնութեան պահպանման ու զօրանալուն, վայրկեան մը իսկ աչքէ չէ վրիպեցուցած Մայրագոյն Արեւելքի մէջ իր ունեցած բազմաթիւ շահերը. Երեսփոխան Պ. Սէմպա գոհ չեղաւ արտաքին գործոց Նախարարին այդ յայտարարութիւններէն, բայց Պ. Տէլքասէ յայտարարեց թէ աւելի բան մը չի կրնար ըսել. ուստի հարցապնդման անպայման յետաձգումը քուէարկուեցաւ 198ի դէմ 393 ձայնով։

ՉԻՆՈՒ ԴԻՊՔԵՐԸ

Վալտերզէ մարէշալին յաջորդը — Մարէշալին մեկնումը.—Գերմանիոյ դեսպանատան մէջ ճաշկերոյթ. — Միջազգային զինուորները.—Հատուցմանց խնդիրը։

Պէրլին, 3 Յունիս.—Սաղդ աղբիւրէ առնուած լուրերու նայելով գերման կառավարութիւնը, ազգայնութեան տեսակէտով, որ և է դիտողութիւն պիտի չընէ Չինու մէջ Վալտերզէ մարէշալին յաջորդ մը կարգելու խնդրին համար. Գերման կառավարութիւնը սիրով իր զինուորները պիտի դնէ մարէշալին յաջորդին հրամանին տակ, եթէ իր հրամանատարութեան տակ գտնուած զինուորներուն հրամայելու մասին հարկ եղած անձնական յատկութիւնները ունենայ. Գերմանիա մեծապէս գոհ պիտի ըլլայ եթէ Ֆրանսայի զօրավար մը ընդհանուր հրամանատար կարգուի. Կ'ըսուի թէ արդէն այդ կերպի առաջարկութիւն մը Պէրլինի դահլիճին կողմէ եղած է տէրութեանց։

ԲԷՔԻՆ 3 Յունիս.—Միջազգային զինուորները հանդիսաւոր ցոյց մը ըրին Վալտերզէ մարէշալին մեկնելուն առթիւ. Թնդանօթներ արձակուեցան և նուագածութիւններ կատարուեցան. Մարէշալին եղբօրորդին ու Թիէնձինը հոս մնաց, մինչեւ Պէրլին ընկերանալու Չինու կայսեր եղբօրը՝ Չուն իշխանին, որ Գերմանիոյ մայրաքաղաքը պիտի երթայ Չինու արքունիքին կողմէ ցաւակցութիւն յայտնելու Պ. ֆոն Քէթէլէրի սպաննուելուն առթիւ։

Պէրլին.—Վալտերզէ մարէշալը յունիս 1ին, իր բնակած պալատին մէջ ճոխ ճաշկերոյթ մը տուաւ ի պատիւ Բէքինի գերմանական դեսպան Տօքդ. Մում ֆոն Շուարցէնշթայնի. Մարէշալը աղանդերին ատեն ջերմապէս գովեց դեսպանին դիւանագիտական յատկութիւնները. Տօքդ. Մում ալ փոխադարձաբար Վալտերզէ մարէշալին զինուորական յատկութիւնները գովեց. Վալտերզէ մարէշալը որ այսօր Բէքինէն ճամբայ ելաւ դէպ ի Ճարոն, յունիսի վերջերը Գերմանիա պիտի դառնայ։

ԲԷՔԻՆ.—Միջազգային զինուորներու զօրավարները այսօր որոշեցին յունիս ամսուն աւարտելէն առաջ չինական պաշտօնատարներու ձեռքը յանձնել քաղաքին վարչութիւնը. Ամբողջ շաբաթը երկու մասնաւոր կառախումբեր զինուոր պիտի փոխադրեն Թագու. Գերմանացիներուն գոյքերուն մէջ կան չինական կառքեր, սեղաններ, աթոռներ եւայլն։

Շանկայ.—Կը ծանուցուի թէ Շանկայի նահանգին կառավարիչը Սի–Նկան–Ֆուէն հրաման ստացեր է երեք միլիոն թաէլի վճարմամբ մասնակցիլ հատուցումներուն. Այդ գումարը ձեռք բերելու եղանակը կառավարչին թողուած է. Նոյն տեսակ հրաման մը պիտի ղրկուի միւս նահանգներուն կառավարիչներուն. Այդ պարագային մէջ ներածման մաքսերը պիտի աւելնան, որուն հետեւանքը պիտի ըլլայ վաճառականութեան կաշկանդումը։

ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Զինուորական գործողութիւններ.—Բարեյուսոյ կառավարիչ.—Ժանտախտ.—Չէզոքներու հատուցում։

Պրիւսէլ, 3 յունիս.— Բէթի Պլէօ կ'ըսէ.—«Թրանսվալի դեսպանատունը հետեւեալ նոր ու շահեկան զեկոյցը ըրաւ այն ճակատամարտին նկատմամբ՝ ուր Պէյէրս ու Պրիթծնալս յաղթեցին Անգլիացիներուն, անոնցմէ 600 հոգի գերի բռնելով և 6 թնդանօթ գրաւելով. Մայիս 2 թըւականը մեզ ղրկուած տեղեկագրին թըւականն է և ոչ թէ բուն իսկ ճակատամարտին. Անկէ առաջ մեզ հաղորդուած տեղեկագիրը ապրիլ 25 թուականը կը կրէր, ուստի ճակատամարտը ապրիլ 25ին և մայիս 2ին միջեւոց կատարուած ըլլալու է. Այդ օրերուն մէջ բաւական սաստիկ ճակատամարտներ կատարուած են. Յատուկ կերպով թնդանօթի ձայներ լսուած են Բէթէորիայի մէջ, մանաւանդ Շուարթռոփէնի, Վաթէրվալի և Բոլքօվէլի մէջ՝ Բէթէորիայի արեւելեան կողմը. Տեղեկագիրը բացայայտ է միայն Բոլքօվէլի ճակատամարտին նկատմամբ. Աւասիկ ատոր պարագաները.—Պրէթէնալս պզտիկ հրամանատարը, 150 հոգիով յարձակում կրած էր բազմաթիւ Անգլիացիներէ և պարտուելուն քիչ մնացած էր, երբ Պէյէրս զօրավարը վրայ հասաւ և Անգլիացիները յաղթուեցան ծանօթ պարագաներու մէջ. Միւս ճակատամարտներու մասին տակաւին հաղորդուելիք տեղեկութիւն մը չունինք. միայն սա գիտենք թէ Զուարթուէյնի մէջ ընդհարում մը կատարուեր է, որուն հետեւանքով Անգլիացիները ետ մղուեր են Վաթէրպէրկի Պօէրներուն կողմէ. Ապրիլ 25էն մինչեւ մայիս 2, Բէթթուսպուրկի կայանէն (Բէթէորիայի մօտ) Պօէրները գրաւեր են երկու հարիւր պարկ ալիւր։»

Լոնտոն.— Անգլիոյ պատերազմական նախարարութիւնը լրագիրներուն հաղորդեց սա հեռագիրը՝ զոր Լորտ Քիչնէր Բրէթորիայէն ուղղած է յունիս 2 թուականով.—«Մայիս 29ին Տիքսըն զօրավարին կատարած ճակատամարտին մէջ եղած կորուստներուն վրայ աւելցուցէք Լոնտոնի կամաւորներէն երկու տեղակալներ՝ Սպրինկ ու Բէմպթըլ մեռած և Ուիլիէյմս՝ անհետացած։»

Վիլլյուսմոր.—Երէկ առտու այս տեղը յարձակում մը եղաւ եօթը հարիւր Պօէրներու կողմէ՝ Շիրէբսի հրամանատարութեամբ. Պօէրները յառաջացան երեք տեղէ միեւնոյն ատեն և կրակ բացին քաղաքին վրայ, մեծ վնասներ հասցնելով մասնաւորներու ստացուածքներուն. Բազմաթիւ բնակիչներ մեծամեծ դժուարութիւններով կրցան ազատիլ. Ճակատամարտը տեւեց ինը ժամ. Պօէրները քանի անգամներ բաւական մօտեցան քաղաքին, բայց միշտ ետ մղուեցան տեղւոյն պահակազօրքերուն կողմէ. Պօէրներուն կորուստն է երկու մեռեալ և երեք վիրաւոր։

Բէքքասւէն.—Պլըմհոֆի մօտ ամբողջ օրը տեւող ճակատամարտ մը եղաւ, Մոլթէնոյի պահակազօրքերէն հարիւր հոգի պաշարուեցան Պօէրները երկու հարիւրի չափ նահանջելու. Պօէրները մեծ թիւով կը գործեն Սթէրգսթրոմի, Սթորմպէրկի, Մոլթէնոյի և Տորտրէխթի մօտերը։

Լոնտոն.—Պատերազմական նախարարութիւնը սա պաշտօնական զեկոյցը հրատարակեց.—«Լորտ Քիչնէրէն ստացուած բոլոր տեղեկութիւնները՝ հարաւային Ափրիկէի մէջ վերջին ճակատամարտներու մասին՝ հաղորդուեցան հանրութեան։»

Քէյփթաուն.—Սըր Ուոլթէր Հէյլինկըրն, Բարեյուսոյ կառավարիչը, իր կնոջը և որդւոյն հետ արեւմտեան նահանգը ուղեւորեցաւ. Շաբաթ օրը պիտի վերադառնայ. Սթէլլէնպոշի մէջ սիրալիր ընդունելութիւն մը գտաւ թէ՛ հոլանտացի և թէ անգլիացի երեւելիներու կողմէ։

—Մինչեւ հիմա ժանտախտէ 684 դէպքեր պատահեցան, որուն 318ը՝ մահացու։

Լոնտոն.—Հարաւային Ափրիկէի պատերազմէն վնասուած չէզոքներու ըլլալիք հատուցումներուն համար կազմուած յանձնաժողովին խորհրդակցութիւնները, կ'երեւայ թէ շատ պիտի տեւեն. Ինչպէս իրաւացի կերպով այսօր կ'ըսէր Աւստրիոյ-Հունգարիոյ ներկայացուցիչը, այդ յանձնաժողովը նորութիւն մըն է, հետեւաբար գործը դժուար նաեւ իր գործելու եղանակին համար անցեալ օրինակ մը չունի. Ինքզինքը պէտք է դատարա՞ն մը նկատէ թէ պարզ քննիչ յանձնաժողով մը. այդ կէտն է որ տակաւին չէ որոշուած. Հիմա խորհրդակցութիւն կը կատարուի թէ վնասուածներուն յայտարարութիւնները գրաւո՞ր պիտի ըլլան թէ բերանացի. Անգլիացի անդամները կ'ուզեն որ բերանացի ըլլան, վասն զի կ'ըսեն թէ այդ կերպով անտեղի պահանջումներ չեն ըլլար. իսկ օտարազգի անդամները, մանաւանդ Հոլանտացիները, գրաւոր կ'ուզեն, որով ամէնէն քիչ վնասուողը անգամ պիտի կրնայ իր ձայնը լսելի ընել։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Նախարարական խորհրդակցութիւն. — Մաքսային խնդիրը.—Նախարարներուն մէջ անհամաձայնութիւն։

Պէրլին, 3 յունիս.—Գերման լրագիրները կը խօսին այն խորհրդակցութեան վրայ զոր Գերմանիոյ դաշնակից պետութեանց նախարարները կատարեցին նախարարապետ ֆոն Պիւլով կոմսին նախագահութեամբ՝ գերմանական մաքսային նոր սակացոյց մը հաստատելու խնդիրներուն համար. Առեւտրական, ճարտարարուեստի ու երկրագործական շրջանակներու մէջ անձկութեամբ կը սպասուի այդ խորհրդակցութեան արդիւնքին՝ որ նաեւ քանի մը օտար տէրութիւններ ալ կը շահագրգռէ, վասն զի սերտ առնչութիւն ունին առեւտրական դաշնագրութիւններու նորոգութեան գործին. Ինչպէս յայտնի է, բաւական զգալի անհամաձայնութիւն մը կայ ներքին գործոց նախարար Բոզատովսքի կոմսին և գանձային նախարար Պ. ֆոն Թիլմանի միջեւ՝ մաքսային նոր սակացոյցին առթիւ. Բոզատովսքի կոմսը հողագործական կուսակցիններուն համակրութիւնը կը վայելէ, մինչդեռ Պ. ֆոն Թիլման բացարձակ հակառակորդ է աւելի սակացոյցերու վրայ հիմնուած առեւտրական քաղաքականութեան մը. Նախարարական խորհրդակցութեան նպատակն էր կարծեաց փոխանակութեամբ մը, ճշդել թէ մաքսային վերջնական սակացոյցը հաստատելէ առաջ ի՛նչ ուղղութիւն բռնել հարկ է։

ԱՆԳԼԻՈՅ ԱՐՔՈՒՆԻՔԸ

Լոնտոնի վաճառականները եւ Վիքթորիա թագուհիին խնայողասիրութիւնը. — Էտուարտ թագաւորին արհամարհը.—Նոր կարգադրութիւններ.—Ձիերու վաճառում.—Վաճառականներուն դժգոհութիւնը։

Լոնտոնի վաճառականները դժգոհ էին թէ հանգուցեալ Վիքթորիա թագուհին չափազանց խնայասիրութիւններ կ'ընէ և մայրաքաղաքի առատութեան մղում չէր տար. Երբ եղանակին պաշտօնական ընդունելութեանց կը նախագահէր Վիքթորիա թագուհին, մէկ քանի միլիոնի ծախք մը կը սահմանէր, ծախք մը որ գրեթէ շատ աննշան գումարի մը կը վերածուէր երբ իր տեղը նախագահէին Ուելզի իշխանուհին, Շլէզվիկ-Հոլշթայնի իշխանուհին կամ Հանրի Պաթէնպէրկ իշխանուհին. Պրքինկհէմ պալատին մէջ հանդէսներ չէին սարքուեր. մշտընջենական սուգի պատրուակին տակ՝ պարահանդէս բնաւ չէր տրուեր. Արքայական ընտանիքը և Անգլիոյ բարձր դասակարգը այդ խստամբեր օրինակին կը հետեւէին, ի վնաս Լոնտոնի վաճառականներուն. Այն ատեն, մխիթարութեան համար, իրարու կ'ըսէին.

—Գործերը լաւ ընթացք մը պիտի առնեն, երբ Ուէլզի իշխանը յաջորդէ իր պաշտօնակից մօրը. Գահաժառանգը կը սիրէ հանդէսները. Ուրեմն, փայլուն արքունիք մը պիտի ունենանք, որ առանց հաշուելու պիտի ծախսէ։

Երկու ամիս առաջ կ'աւելցնէին.

—Էտուարտ թագաւորը թագին յաւելում ստացաւ. ոսկին հեղեղի պէս պիտի հոսի։

Սակայն, այդպիսի բան մը չպատահեցաւ. Էտուարտ է. հանդէսներ կազմակերպել աւելի, ուրկէ Լոնտոնի վաճառականները պիտի նպաստաւորուէին, մտահոգութիւն պատճառող միջոցներ ձեռք առնել կը խորհի. Գիւղին մը գնել տուաւ Քենթի մէջ, Վիլլա մը կառուցանել տալու համար հոն, ուր, ամէն ձմեռ երեք ամիս պիտի անցնէ. Տակաւին կը բնակի Մարլպօրօ-Հաուզի և Սանտրինկհէմի դղեակին մէջ, ուր ընտանիքով հաստատուած էր գահ բարձրանալէն առաջ և քիչ ծախք կ'ընէր. Թագաւորը չպիտի բնակի ո՛չ Պրքինկհէմ պալատը, ո՛չ Ուինտսորի, ոչ Օզպըրնի և ո՛չ ալ Պալմորալի մէջ. Արքայական բնակարանները և Վիքթորիա թագուհիին անձնական կալուածները իրենց նախկին փայլը պիտի կորսնցնեն. Վիքթորիա թագուհիին պատուական տիկիններուն անմշակ թոշակներ կապուած են. Թագաւորը արքունական գինիները կը ծախէ, որոնք աճուրդի պիտի հանուին յունիս 17ին. Նմանապէս, այս պահուս կը վաճառուին արքունական ախոռները, ի մեծ դժգոհութիւն Բարթլէյի դուքսին. Այս գործողութիւնը կը կատարուի սովորական եղանակով բայց ընտիր բազմութեան մը առջեւ. Լորտ Ռոզպէրիս միշտ ներկայ է այս վաճառումներուն. Նաեւ բազմաթիւ զօրավարներ. Սըր Ռըտվէրս Պուլըր զոյգ մը շատ կառքի ձիեր գնեց 7500 փրանքի. Ուրիշ զոյգ մը թամբով ձիասէն 13,200 փ. ի գնուեցաւ սըր Թոմաս Լիբթընի կողմէ. Զապօրովսքի կոմսը քուրէ ձի մը գնեց 11,025 փր. ի և զոյգ մը մոգեղ մանրաձի (poney) 3937 փր.ի. Ուրիշ վաճառուած ձիեր, մեծ մասը թամբով,2000էն 5000 փր.ի ծախուեցաւ իւրաքանչիւրը. Ամէնէն բարձր գնով ծախուած ձին 24,281 փր. արժեց. Մարլպօրօ դքսուհին (ծնած Քոնսիւէլօ Վանտէրպիլթ) գնեց զայն և Նիւ-Եօրք պիտի ղրկուի. Մինչեւ հիմա ծախուած ձիերուն արժէքն է 447,483 փր.. Երեք օր ալ աճուրդ պիտի կատարուի որով կը յուսացուի թէ կլորիկ հաշուով, մէկ միլիոն չափ գումար մը պիտի գոյանայ այդ վաճառումներէն շնորհիւ լրագիրներու հրատարակած ցրի ծանուցումներուն. Այս վաճառումները բնաւ չեն խոստանար թէ Անգլիոյ նոր արքունիքը փայլուն ու մեծածախս պիտի ըլլայ. Լոնտոնի վաճառականները Վիքթորիա թագուհիին ժամանակներուն երանի կուտան. Ասպարէզի տեսուչին պաշտօնը պարզ ձիավարիկի մը կատարած գործին հաւասարած է. Տեսուչը հրաման ստացած է կառապաններուն, ձիապանմաններուն, սայլագործներու և պայտագործներու ճամբայ տալ. Արքայական բնակարաններու պաշտօնէութիւնը կ'արձակուի. Թագաւորը մէկ խոհարարով պիտի գոհանայ, որ ի հարկին Լոնտոնէն պիտի երթայ Սանտրինկհէմ ու Ուինտսոր. Էտուարտ է. տակաւին կառք չէ նստած Բէտինկթընի կայարանէն Բէլ Մէլ երթալու համար. կը կարծուի թէ հետիոտն կամ հանրակառքով Ուէսթմինիսթր պիտի երթայ, Խորհրդարանի յաջորդ նստաշրջանին բացման առթիւ. Նաեւ չեն կարծեր որ արքայական կառքին մէջ բազմի, երբ թագադրութեան հանդէսին օրը արքայարան երթայ, որովհետեւ, ինչպէս Թրըթի մէջ դիտել կու տայ Պ. Հանրի Լապուշէր, հանդիսաւոր պարագաներու մէջ գործածուող ութը մասնաւոր ձիերը Թաթէրսալ չեն ղրկուած տակաւին. Այսքան խնայասիրութիւն, պարզութիւն դուրեկան չի գար Լոնտոնի վաճառականներուն, որոնց ուրիշ բան չի մնար ընել եթէ ոչ սպասել Եօրքի դուքսին գահակալութեան։

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ
ՅՈՒՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ
Տ. ԽՈԱՔԻՄ Գ.
ԸՆՏՐԵԱԼ
ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՅՈՒՆԱՑ

Երէկ Ֆէնէրի Պատրիարքարանին մեծ սրահին մէջ կատարուեցաւ ընտրողական ժողովին վերջին նիստը՝ Յունաց Պատրիարքին ընտրութեանը համար. Տեղապահ Տ. Նաթանայէլ կը նախագահէր, երբ երկու կողմ ունենալով Սինոդին և Քաղաքական Ժողովին ընդհանուր քարտուղարները. Վառնայի մետրապոլիտը որ երեք ընտրելիներէն մէկը պիտի ըլլար, երբ ժամանեց, ջերմապէս ողջունուեցաւ ժողովականներուն կողմէ. Կէս օրէն երկու ժամ ետքը Տեղապահը ատեանը բացուած հռչակեց. Քաղաքական Ժողովին ընդհանուր քարտուղարը կարդաց ներկաներուն անունները. ընթերցումը տեւեց տասը վայրկեան. Բոլոր անդամները ներկայ էին. Յետոյ նախորդ նիստին ատենագրութիւնը կարդացուեցաւ. Սխալ մը կը պարունակէր որ ուղղուեցաւ, այն էր թէ ընտրելիներու վարչական պաշտօնին քննութիւնը Սոնքօ էֆ. Վիթինոս առաջարկած էր և ոչ թէ Լօղոթէթ էֆ.. Կէօրիւնձէի մետրապոլիտը դիտողութիւն մը ըրաւ այն քուէթուղթին համար որ կարգ մը յանձնարարութիւններ կ'ընէր ընտրողական ժողովին. Մետրապոլիտը յարեց թէ այդ քուէթուղթը օրէնքին հակառա՞կ է թէ ոչ. քանի որ չէ կարդացուած. Սոնքօ էֆ. Վիթինոս առաջարկեց այդ կէտը վերցնել ատենագրութենէն. Վիճաբանութիւնը փակուած հռչակուեցաւ, վասն զի միջադէպը աննշան էր. Պ. Սալթէլիս առաջարկեց քննել ընտրելիներուն վիճակը, հասկնալու համար թէ եօթը տարի շարունակ թեմ մը կառավարա՞ծ են և թեմականներուն վստահութիւնը կը վայելե՞ն. (Բողոքներ.) Տեղապահը թող չտուաւ որ Պ. Սալթէլիս խօսի և ուզեց ընտրութեան ձեռնարկել. ժողովականներէն շատերն ալ նոյն կարծիքը յայտնեցին, որով Տեղապահը հինգերորդ զանգակը և վիճաբանութիւնը փակել հռչակեց. Տեղապահը ցաւ յայտնելէ յետոյ թէ անօգուտ վիճաբանութիւններով ժամանակ կը կորսուի, հետեւեալ ճառը կարդաց.

«Սիրեցեալ Եղբարք ի Քրիստոս և Պատուարժան ժողովականք,

«Ընտրելիներուն ցանկը Նախարարութեան պաշտօնագրով՝ որ քիչ ետքը պիտի կարդացուի, նոյն օրը քանիցորս ժամու մէջ վերադարձուած է կառավարութեան կողմէ մեր Օգոստափառ Վեհապետին զոր Աստուած երկար ատեն պահէ իր կայս. Գահուն վրայ. ուստի զձեզ նորէն հրաւիրեցինք այս երկրորդ ու վերջին նիստին, ուր պիտի ընտրուին երեք ընտրելիները որոնց մէջէն, ըստ սովորութեան, Կ. Պոլիս գտնուող բարձրաստիճան եկեղեցականները, թէ՛ սինոդական և թէ առժամաբար ներկայ եղող, պիտի ընտրեն Տիեզերական Պատրիարքը. Երբ ակնարկս կը սեւեռեմ դէպի եկեղեցականները ու հասարակութեան երեւելիները, և գիտնալով որ անոնք մեծ եկեղեցիին փառքը իրենց ամէնուն փառքը կը նկատեն, վստահ եմ թէ Աստուծոյ և մարդոց առջեւ մեր ունեցած պատասխանատուութեան գիտակցութեամբը մեզի յանձնուած նուիրական պաշտօնը պիտի կատարենք ինչպէս որ կը պարտինք. Եկեղեցիին և հասարակութեան գործերուն խորին ուսումնասիրութիւնը պէտք է համոզում գոյացնէ ամէնուն մէջ թէ Ամենասուրբ Նաւը ճարտար հրամանատարի մը պէտք ունի որ ունենայ մեծ խոհականութիւն, վսեմ մտածումներ, փառաւոր բարոյական եւ կարող վարելու այդ նաւը. Ձեզի ա՛նկ է, Պատուարժան Եղբարք ի Յիսուս-Քրիստոս, կատարել այս նուիրական գործը, այսինքն երեք ընտրելիներու մէջէն ընտրել օրթոտոքսութեան նուիրական ինչքերուն վերին պահպանը. Վստահելով ձեր նուիրական եռանդին, հաստատապէս կը յուսամ թէ, իբրեւ ճշմարիտ պաշտօնեայ Ամենաբարձրեալին, միացած սիրով և օրթոտոքս Եկեղեցիին ու հասարակութեան գերագոյն շահը միայն նկատողութեան առնելով պիտի հռչակենք, շնորհիւ Աստուծոյ ողորմութեան, ամէնէն լաւագոյն եկեղեցականը որ ներկայ պարագաներուն մէջ, ամէնէն կարողը ըլլայ խաղաղութիւն և ուրախութիւն տալ առաքելական, պատրիարքական ու տիեզերական այս Աթոռին։»

Տեղապահին խօսքերը ողջունուեցան ընդհանուր ծափահարութիւններով. Ժողովական Պ. Թավլարիտի առաջարկութեամբ շնորհակալութիւն յայտնուեցաւ Պատրիարքական Տեղապահին, Սինոդականներուն և Քաղաքական Ժողովին անդամներուն. Բոլոր ժողովականները ծափահարեցին. Պ. Սոլոմոնիտիս պահանջեց որ հռչակուի հասարակութեան կամքը. Ըսաւ թէ Իզմիր իրեն պաշտօն յանձնած է յայտարարել թէ ամբողջ ընտրողները նպաստաւոր են Տ. Եոաքիմ Գ.ի ընտրութեանը. Պ. Սոլոմոնիտիս պահանջեց այդ պարագան նշանակել ատենագրութեան մէջ. Քաղաքական Ժողովին ընդհանուր քարտուղարը կարդաց դատական ու կրօնական գործոց Նախարարութեան պաշտօնագիրը որ կ'արտօնէ Պատրիարքի ընտրութիւնը կատարել ընտրելեաց ցանկին վրայ. Կէօրիւնձէի ու Քիոսի մետրապոլիտները և Գազանովա ու Իբրաքիմ Զականիարիս էֆ.ները քուէհամարի քննիչ կարգուեցան. Յետոյ սկսաւ քուէարկութիւնը. Նախ մասնակցեցան եկեղեցականները և յետոյ աշխարհականները՝ իրենց անուններով հրաւիրուելով. Քուէարկուներու թիւն էր 86, որով մեծամասնութիւնը կ'ըլլայ 44. Աւասիկ քուէարկութեան արդիւնքը.

Տ. Եոաքիմ Գ. 83 քուէ, Քիոսի մետրապոլիտը՝ 72, Վառնայի՝ 69, Իզմիրի՝ 6, Նիկիայի՝ 4, Սէլանիկի՝ 5, Նիցիքոնի՝ 3, Պրուսայի՝ 4, Տրապիզոնի՝ 3, Եփեսոսի՝ 2, Նախորդ Պատրիարք Տ. Կոստանդիոսի՝ 1 և երկու քուէ սպիտակ։

Հետեւաբար երեք ընտրելիները եղան Տ. Եոաքիմ և Վառնայի ու Քիոսի մետրապոլիտները. Կէս օրէն երեք ժամ ետքը եկեղեցականները ու աշխարհականները մայր եկեղեցի իջան, ուր երկու կողմի վրայ կարգով կեցան մետրապոլիտները ու Երուսաղէմի ու Այնորոսի ներկայացուցիչները և ապա աշխարհական ժողովականները. Մասնաւոր տեղեր կային լրագրական ներկայացուցիչներու և նշանաւոր անձնաւորութիւններու համար. Ժողովրդեան ստուար բազմութիւն մը լեցուցած էր եկեղեցին. Տաճարին մէջտեղը կար սեղան մը որուն վրայ դրուած էր արծաթեայ քուէատուփը. երկու կողմը դպիրներ մեղրամոմեր կը վառէին. Սեղանին մօտ կար Աւետարանը կրող դպրակալ մը. Եկեղեցական արարողութիւնը սկսաւ Տեղապահ Տ. Նաթանայէլի նախագահութեամբ որ կարդաց Հոգւոյն Սրբոյ ուղղուած աղօթքը. Յետոյ Թանթալիտէս էֆ. կարդաց ընտրողական ժողովին ատենագրութիւնը և կեցաւ այն տեղը, ուր պիտի նշանակուի ընտրուած Պատրիարքին անունը. Տեղապահը ներկաներուն ցոյց տալէ ետքը, առաջին անգամ իր քուէն դրաւ քուէատուփին մէջ. Ներկաները կը ծափահարէին. Միւս եկեղեցականներն ալ հետեւեցան Տեղապահին. Կըէվէնոյի և Լէրոսի մետրապոլիտները քուէհամարի քննիչ էին. Ամէն անգամ որ Տ. Եոաքիմի անունը կը կարդացուէր, ներկաները կը ծափահարէին։

Ամեն. Տ. ԽՈԱՔԻՄ Գ. Պատրիարք ընտրուեցաւ տասներեք մետրապոլիտներուն միաձայնութեամբը։

Եկեղեցիին մէջ ու դուրսը, փողոցներուն մէջ մինչեւ Նաւահանգիստ գտնուող ժողովրդեան ստուար բազմութիւնը որոտընդոստ ծափահարութիւններով պատասխանեց, երբ իմացաւ ընտրութեան արդիւնքը, որ անմիջապէս իմաց տրուեցաւ Բ. Դրան՝ մազպաթայով մը զոր բոլոր ժողովականները ստորագրեցին։

—Կըէսէի մետրապոլիտ Տ. Էվլէնիօսի կողմէ պատուիրակ կարգուած էր Տօքթ. Բէթասիս որ ներկայ գտնուելով մասնակցեցաւ ընտրութեան։

—Հելլենական դեսպանատան առաջին թարգման Պ. Նաում՝ քանի մը պաշտօնեաներով, անգլիական երէց մը և ուրիշ անձնաւորութիւններ ներկայ գտնուեցան ընտրութեան։

—Ընտրութեան արդիւնքը հեռագրով հաղորդուեցաւ Նորընտիր Պատրիարք Ամենապատիւ Տ. Եոաքիմ Սրբազանի որ Այնորոզ կը գտնուի։

—Երէկ Պատրիարքական ընտրութենէ ետքը, Խառն Ժողովը պատուիրակութիւն մը կազմեց Նորընտիր Ս. Պատրիարքը Այնորոզէն Կ. Պոլիս առաջնորդելու համար։ Այդ պատուիրակութիւնը կը բաղկանայ Մէվլէվէի, Կէօրիւճէի ու Բէրէալինէի մետրապոլիտներէն և քաղաքական ժողովին անդամ Կանգօ ու Զիսի էֆ.ներէն որոնք չորեքշաբթի օրը Այնորոզ պիտի ուղեւորին։

Տ. ԵՈԱՔԻՄ Գ

ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Այն նշանաւոր եկեղեցականը, որ այսօր երկրորդ անգամ ըլլալով կը բազմի պատրիարքական Աթոռին վրայ, անվիճելի կերպով, ժամանակակից օրթոտոքս Եկեղեցիին ամէնէն աչքառու եկեղեցականն է։ Տ. Եոաքիմ Գ. ծնած է Պօյաճըգիւղի (Կ. Պոլիս) մէջ 1834 յունվար 18 30ին։ Երբ եկեղեցական եղաւ, Իրիսթօ մականունը Եոաքիմի փոխուեցաւ։ Վալաքիոյ մէջ եպիսկոպոսի մը սարկաւագը ըլլալէ յետոյ՝ Վիէննայի յունական Ս. Գէորգ եկեղեցիին սարկաւագ անուանուեցաւ։ Երկու տարի մնաց այդ քաղաքին մէջ, ուր սորվեցաւ Գերմաներէնը, զոր լաւ գիտէ։ 1860ին, իր պաշտպանին՝ Եոաքիմ Բ.ի կողմէ Պատրիարքարանի երկրորդ սարկաւագ անուանուեցաւ, և 1863ին, պատրիարքական փոխանորդ եղաւ։ Յաջորդ տարին, Սօփրոնիոս Բ.ի պատրիարքութեան օրով Վառնայի մետրապոլիտ ընտրուեցաւ, ուր տասը տարի մնաց։ Ցետոյ այդ Թեմը թողլով Սելանիկ գնաց, ուր Տ. Նէօփիթոսի յաջորդեց, որ յետոյ Պատրիարք եղաւ 1872ին. մասնակցեցաւ Կ. Պոլսոյ մէջ գումարուած եկեղեցական ժողովին, որ Պուլկարները հերձուածող հռչակեց։ Եոաքիմ Բ.ի մահէն յետոյ՝ 1878ին, Եկեղեցին այնպիսի վիճակի մը մէջ կը գտնուէր, որ անպատճառ պէտքը կը զգար ուժեղ հաստատակամ և խոհեմ Պատրիարքի մը։ Տ. Եոաքիմ՝ Պատրիարք ընտրուեցաւ միաձայնութեամբ։ Այդ օրէն սկսեալ՝ նոր Պատրիարքը այնքան բեղուն գործունէութիւն մը ունեցաւ որ զինքը կարելի է դասել օրթոտոքս մեծ Պատրիարքներուն քով։ Տ. Եոաքիմ Պատրիարքին պաշտօնական առաջին գործը եղաւ ընդհանուր ժողով մը գումարել, օրթոտոքս հասարակութեան կանոնագրութիւնը վերաքննելու համար։

Այդ ժողովին մէջ կարդաց երկար յիշատակագիր մը, որուն մէջ ուշագրաւ տեսութիւններ կը պարզէր յոյն հասարակութեան գործերուն կազմակերպութեան նկատմամբ։ Հոգածու՝ Պատրիարքական պաշտօնէութեան ու եկեղեցականներուն նիւթական բարեկեցութեան մասին, Եոաքիմ Գ. միջոցներ ձեռք առաւ անոնց յաւելել թոշակները և հանգստեան ամսականները վճարելու համար։ Այս նպատակաւ, առանց տոկոսի փոխառութիւն մը կնքեց Ծաննի Սթէֆանովիչի հետ։ Նոյն հանգանակութիւն մը բացաւ Պատրիարքարանի շէնքը նորոգելու և բարեզարդելու համար։ Եոաքիմ Գ.ի նախաձեռնութեան արդիւնք են հետեւեալները.—Սորբդպեկեղեցականներու համար կղերանոցի մը հաստատութիւնը, ծեր և հիւանդ քահանաներու համար Գրնալըի մէջ ապաստանարանի մը հիմնարկութիւնը, Պատրիարքարանի մատենադարանին և Էֆխսիասթիքի Ալիթիա լրագրին հիմնարկութիւնը, Պատրիարքարանի ապարանին հաստատումը, ևլն.։ Բայց այս ամէն բարենպատակ գործերուն մէջ, մասնաւոր յիշատակութեան արժանի է Ֆէնէրի ազգային մեծ վարժարանին փառաւոր շէնքը, որուն բացումը կատարուեցաւ 1882 սեպտեմբեր 28ին։ Ցոյն հարուստներու բարերարութեանց շնորհիւ, Տ. Եոաքիմ Պատրիարք յիմարանոց մը շինեց, բարեգործական և հանրային կրթութեան ընկերակցութիւն մը հիմնեց, Եւրոպական Թուրքիոյ նահանգներուն մէջ գտնուող յունական վարժարաններուն օգնելու համար։ Իր գործունէութիւնը, տարբեր գետնի մը վրայ, ոչ նուազ բեղուն եղաւ։ Իր օրով, 1879ին էր որ Պատրիարքարանը յաջողեցաւ Սերպիոյ օրթոտոքս եկեղեցիին ազատագրումը ձեռք բերել։ Տրիգթբայի թեմը միացուեցաւ Ռումանիոյ եկեղեցիին, 1881ին հաստատուեցաւ Նէվրոքոբի արքեպիսկոպոսութիւնը Սէլանիկի նահանգին մէջ և Բրէվեզայի ու Նիկոպոլսոյ մետրապոլտութիւնը Արթայի և Տիրքալի (Թեսալիա) մնացեալ մասերով։ Տ. Եոաքիմի շնորհիւ կարգադրուած են Պոսնիոյ և Հերցոկովինէի թեմերուն գործերը։ 1883 դեկտեմբեր 31ին, Տ. Եոաքիմ ստիպուեցաւ հրաժարական տալ։ Ատեն մը Պօյաճըգիւղի իր բնակարանին մէջ անցընելէ յետոյ՝ Տ. Եոաքիմ երկար ճամբորդութեան մը ձեռնարկեց ու այս առթիւ Երուսաղէմ ալ այցելեց։ Այնուհետեւ, Այնորոզ քաշուեցաւ, ուր աշխարհէ ժխորէն հեռու՝ ինքզինքը ուսման նուիրեց։ Նախ Իվէրոնի վանքը քաշուեցաւ, յետոյ Միլոփօթամօ մենաստանը առանձնացաւ, ուր կը գտնուի մինչեւ հիմա։ Տ. Եոաքիմ 254րդ Պատրիարքն է Անդրէաս առաքեալէն ի վեր, որ հիմնադիրն եղած է Կ. Պոլսոյ առաջին օրթոտոքս Եկեղեցիին, արեւմտեան (Փոնաուցքի) 36 Թուականին, Ոչ մէկ Պատրիարք, մեր օրերը, Տ. Եոաքիմի չափ սէր առած է ժողովրդային դասակարգերուն նկատմամբ։ Իր շարժուձեւերուն ու կերպարանքին մէջ վեհութիւն, պերճախօս, սրամիտ, իմացականութեամբ ու գործունէութեամբ մը օժտուած, կամքի ուժ և այլութիւն ունի, որոնք անհրաժեշտ տարրեր են մեծ գործերու մէջ։ Իր բարձր հասակը, սեւ և աշխոյժ աչքերը թէ՛ ազնուութիւն և թէ ուրախութիւն կը յայտնեն։ Տ. Եոաքիմ կը սիրէ բիւզանդական երաժշտութիւնը և շատ աշխատած է անոր տարածման, եկեղեցական երաժշտութեան վարժարան մը հաստատելով։

Ներքին Լուրեր

ՍԷԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտէ մզկիթին մէջ։ Վեհ. Սուլթանը կէս օրին նոյն մզկիթը գնաց փառաւոր հանդէսով և ուրբաթի աղօթքը կատարելէ ետքը կայս. պալատ դարձաւ։ Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին Աւստրիոյ դեսպանը ու առաջին թարգմանը, Ռումանիոյ դեսպանը ու առեւտրական դաշնագրութեան ռումանական պատուիրակները, Տօրանձէլի հելլենական փոխ-հիւպատոսը ու կինը և Արմսթրօնկի զինագործարանին երկու ներկայացուցիչները։ Ներկաներէն ոմանք սենեկապետ Էմին պէյի միջոցաւ արժանացան կայս. մեծարանաց։

—Պուլկարացի, 4 վկայցի ու Թուրքիստանցի խումբ ուխտաւորներ մզկիթին բակին մէջ շարքի կեցած էին, որոնք Վեհ. Սուլթանին անցնելու ատենը «Բատիշահըմ չօք եաշա» գոչեցին։ Ն. Վեհափառութիւնը բարեհաճեցաւ կայս. ասպատաններու անօրէն ու կայս. թիկնապահ Ձաւիդ փաշայի միջոցաւ Իր կայս. բարեւները հաղորդել տալ անոնց։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ.—Երէկ, ուրբաթ, Սէլամլըքի արարողութենէն ետքը, Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհուած արտօնութեամբ, Աւստրիոյ-Հունգարիոյ դեսպան Պարոն Ֆոն Գալիչէ և յետոյ Ռումանիոյ դեսպան Պ. Կիքա պատիւ ունեցան ի՛ր-պաշտօնապէս ներկայանալու Ն. Վեհափառութեան։ Ռումանիոյ դեսպանը Վեհ. Սուլթանին ներկայացուց այն պատուիրակները որոնք Ռումանիոյ կողմէ ղրկուած են՝ օսմ. կառավարութեան հետ կնքուելիք առեւտրական դաշնագրութեան բանակցութիւններուն համար։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ.—Սէրվէթի մէջ կը կարդանք.— «Գերմանիոյ Վեհ. Կայսրը մեծ գոհունակութեամբ ընդունեց Վեհ. Սուլթանին կողմէ յայտնուած փափաք մը՝ Պէրլինի մէջ հիւանդներու յատուկ սրահ մը կառուցանելու համար՝ երկու տէրութիւնները միացնող սերտ բարեկամութեան զգացմանց յիշատակը մշտնջենաւորելու նպատակով։ Այդ սրահը վեց ննջարաններ պիտի ունենայ, Տօքթ. Միւնկէ ու Քամպուրօղլու հսկած են պատրաստութեանը այն յատակագիծերուն զորս Վեհ. Սուլթանը ղրկած է Գերմանիոյ կայսեր։»

ՌՈՒՍԻՈՅ Աղեքսանդրա Թէոտորովնա կայսրուհիին ծննդեան տարեդարձին առթիւ, երէկ առտու, ռուսական դեսպանատան Պէօյիւքտէրէի ամարանոցին մատուռին մէջ հանդիսաւոր պատարագ մատուցուեցաւ և գոհաբանական աղօթքներ եղան։ Ներկայ էին դեսպանատան գործակատարը, դեսպանատան ու հիւպատոսարանի բոլոր պաշտօնեաները, պահականներուն հրամանատարները ու սպաները և ռուս գաղթականութեան երեւելիները։ Եկեղեցական արարողութիւններէն ետքը, գործակատար Պ. Զէրպաչէվ ընդունեց ներկաներուն շնորհաւորութիւնները։

—Ռուսիոյ պաշտօնաթերթը կը ծանուցանէ թէ Նիքոլա Բ. կայսրը մայիս 17ին իր ներկայութեանը ընդունեց է Կ. Պոլսոյ ռուսական դեսպան Պ. Զինովիէվը։

ՕՍՄ. ՑԱՄԱՔՈՐԱԿ.— Ֆիլատելֆիայէն կը գրեն թէ ամերիկեան Քրամբ զինագործարանը սկսած է շինել օսմ. կառավարութեան կողմէ յանձնարարուած յածանաւը։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔԻ վարչութեան ապրիլ ամսուան հաշուեցոյցը զոր առջի օր հրատարակեցինք մեր չորրորդ էջին մէջ, 87,136 ոսկիի հասոյթ մը ցոյց կուտայ, մինչդեռ անցեալ տարուան նոյն ամսուն 84,271 էր։ Թողեալ հասոյթներու արտագրութեան մէջ 365 ոսկիի թեթեւ յաւելում մը կայ. այդ հասոյթներուն գումարն է 77,161 ոսկի, որով ելմտական երկու առաջին ամիսներուն՝ մարտ ու ապրիլ հասոյթի ամբողջ գումարն է 168,935 ոսկի, մինչդեռ նախորդ տարին էր 159,020. Բոլոր հասոյթներու գումարն է 373,935. անցեալ տարի 361,520 ոսկի էր։ Ներկայ տարուան յաւելումը առաջ եկած է թողեալ հասոյթներու 9,915 ոսկի աւելնալէն և մաքսատան վրայ եղած հէվալէ մը 2500 ոսկի գանձուելէն։ 373,935 ոսկիէն 28,072ը յատկացուած է քոնվէրթի պարտքին տոկոսներուն և Ռումէլիի երկաթուղիներու պարտաթուղթերու պարգեւներուն վճարման. 114,243 ոսկի ալ Սէրիներու ամորթիսմանին և հրապարակէն Ռումէլիի երկաթուղիներու պարտաթուղթերու գրաւման։ Վարչութեան ծախքը ու ծխախոտի Ռէժիին եւ տրուած գումարն է 33,286 ոսկի. Մնացորդ՝ 198, 333 ոսկի Օսմ. Պ. Դրամատան պահ տրուած և վարչութեան սնտուկին մէջ պահուած է։

ԳԱՅՍԷՐԻԻ խառն ժողովը տեղեկագրեց առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան թէ երկրագործական սինդիքներուն հաստատութենէն առաջ եղած Մէնաֆիի սնտուկներուն պարտք ունեցող ժողովրդեան պարտքերը՝ որոնք 80,000 ղրուշէն աւելի են՝ շնորհուին, վասն զի անկարող են իրենց պարտքը վճարելու։

Բ. ԴՈՒՌԸ գրեց ելմտական նախարարութեան գանձել Պալթաճի ընտանիքէն կայս. կառավարութեան ունեցած 80,000 ոսկիի պահանջքը, որուն փոխարէն կալուածներ գրաւի տակ առնուած են։ Այդ առնելիքը տասնորդի վարձակալութեանց հաշուէն է։ Նախապէս հրահանգ ուղուած էր թէ Պալթաճի ընտանիքը կրնա՞յ օգտուիլ կայս. այն իրատէէն, որով շնորհուեցան մինչեւ 1299 տարին կառավարութեան ունեցած բոլոր առնելիքները, բայց Բ. Դուռը պատասխանեց թէ կայս. այդ շնորհը աղքատներուն համար է։ Բ. Դուռը նաեւ ծանոյց ելմտական նախարարութեան՝ փութով ղրկել այդ կարգի առնելիքներու մէկ ցուցակը։

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպանատունը ծանոյց Բ. Դրան թէ տէր-Գնդապետ Ազիզ պէյ Լոնտոն հրաւիրուած է՝ ներկայ գտնուելու հարաւային Ափրիկէէն վերադարձող զինուորներուն շքադրամներ բաշխելու հանդէսին։ Կը յիշուի թէ Ազիզ պէյ Թրանսվալի պատերազմին ամէնէն կարեւոր շրջանին Անգլիոյ բանակին մէջ գտնուեցաւ՝ իբրեւ ներկայացուցիչ օսմ. կառավարութեան։

ՎԻԷՆՆԱՅԻ լրագիրները կ'ըսեն թէ Անատօլուի երկաթուղիներու Ընկերութիւնը, որ Հայտար Փաշայի քարափին ու նաւահանգիստին մենաշնորհը ստացաւ, ութ միլիոն մարքի դրամագլուխով Ընկերութիւն մը կազմելու վրայ է՝ այդ քարափը ու նաւահանգիստը շինելու և շահագործելու համար։

ԱՏԱՆԱՅԻ ՆԱՀԱՆԳԻ.—Երկրագործներու վիճակը քննելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովը՝ նախագահութեամբ Ֆէրիտ փաշայի՝ որ այժմ Ատանա կը գտնուի, նահանգին պաշտօնեաներէն ոմանց դէմ եղած բողոքներու մասին ալ քննութիւն կատարելու պաշտօն ստացած էր։ Արդ, յանձնաժողովին քննութեանց արդիւնքը պարունակող տեղեկագիրը որ ձեռնհաս պաշտօնատանն ղրկուած էր, Մեծ Եպարքոսին մատուցուեցաւ։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ երկաթուղիներու Ընկերութիւնը նկատելով որ հոն հասած ապրանքներու մաքսային քննութիւնները խառնաշփոթ ու նոր միջոցներ ձեռք առնուած են, որով կայարանի շէնքը անբաւական կու գայ և այդ պատճառով ապրանքները յանձնելու և ընդունելու գործողութիւնները շատ դանդաղօրէն կը կատարուին Հայտար Փաշայի քարափին վրայ, և նկատելով որ այդ պարագան առեւտրական գործառնութեանց ու փոխադրութեանց կը վնասէ, խնդրեց մաքսային վերատեսչութենէն որ այդ մասին պէտք եղածը ի գործ դրուի։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ Նախարարապետը ծանոյց Սօֆիայէն թէ ելմտացոյցին մէջ երեքուկէս միլիոն ֆրանքի պակասութիւն մը եղած է և թէ 80 միլիոն ֆ.ի պարտքը հատուցանելու համար, փոխառութիւն մը անհրաժեշտ է։

ԲԻՍԹԷՆՃԻԼԷՆ, երէկ, մայրաքաղաքս եկան հարիւր հինգ խումբ գաղթականներ։

ՀՈԼԱՆՏԱԿԱՆ դեսպան Պ. Վէքէրլէն Լա Հէ պիտի ուղեւորի մէկ ամսուան արձակուրդով։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ.— Սապահ խօսելով Զիւհտի փաշայի ելմտական նախարար անուանուելէն ի վեր ձեռք առնուած միջոցներուն վրայ, կ'ըսէ թէ տասը տասնըհինգ օրէ ի վեր ելմտական գանձը, առանց փոխառութեան մը պէտք ունենալու, մեծաքանակ հատուցումներ ըրած է. Նաեւ ոստիկաններու ամսաթոշակները վճարման համար ալ մասնաւոր օրեր և տեղեր որոշուած ըլլալով, այդ գործն ալ կարգադրուած է։ Նախարարութիւնը նաեւ վճարած է արձակեալ զինուորներու ամբողջ ամսաթոշակները. անկէ վերջը ընդհանուր ամսաթոշակ մըն ալ վճարած է կառավարական բոլոր պաշտօնեաներուն։

ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ վերատեսչութիւնը ծանոյց բոլոր նամակատանց պաշտօնեաներուն թէ ներքին ու արտաքին նամակադրոշմներուն գործածութեան մասին մեծ ուշադրութիւն ընեն, վասն զի հակառակ պարագային պատասխանատու պաշտօնեաները ոչ միայն «Թաքսէ»ի վճարումը պիտի տուժեն, այլ խիստ պատիժներու ալ պիտի ենթարկուին։

ՄՐԳԵՂԷՆՆԵՐՈՒ մաքսատունը Պոլսոյ քարափին Էվին Էօնի կողմը պիտի կառուցուի։

ԻԶՄԻՐԻ Խառն ժողովը, անցեալ օր դատեց Սաւրպաշի ելմտական նախորդ պաշտօնեայ Սալիհ Շէվքէթ էֆ.ն օգնականը՝ Իսմայիլ էֆ.ն և Նախկին արկղակալ Տիմիթրաքի Նիկողի էֆ.ն՝ նոյն գաւառակին կառավարութեան սնտուկէն մեծ գողութիւն մը մը կատարած ըլլալնուն համար։ Ժողովը, յետ դատավարութեան, իր վճիռը արձակեց, որով Տիմիթրաքի էֆ. դատապարտուեցաւ հինգ տարուան բերդարգելութեան, նաեւ գողցուած 88,000 ղրուշին կրկնապատիկը անկէ և անոր երաշխաւորներէն գանձուելու։ Իսկ Սալիհ ու Իսմայիլ էֆ.ներու մասին, ժողովը վճռեց որ ալեւս բնաւ տէրութեան ծառայութեանը մէջ չգործածուին։

ՎԱՆԱՅ նահանգին առողջապահական քննիչ կարգուեցաւ Ճէլալ պէյ։

ԶԱԳԱԶԻԿԻ մէջ (Եգիպտոս) յունիս 5ին ժանտախտէ նոր դէպք մը պատահեր է։

ՄԱՐՍԻԼԻՈՅ հրապարակին վրայ հաւկիթին գինները շատ ինկած են։

ԳԱՎԱՔԻ մէջ ու շրջակայները, երէկ, ժամ 4էն 6, անընդհատ անձրեւ տեղաց. հեղեղներ գոյանալով գիւղը ողողեցին. պարտէզները ու այգիները բոլորովին վնասուեցան։

ՅԱՆԿԱՐԾԱՄԱՀ.—Եէնիգարու բնակող Ակնեցի աէօքճէճի Նիկողոս, երէկ, ժամ 6ին, Պոլսոյ Եէնիճամիի կողմէն անցած ատեն յանկարծամահ եղաւ սրտի կաթուածէ։

ԱՅՍ ԱՌՏՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ.—Այս առտու ժամ 8 ուկէսին հրդեհ ծագեցաւ Գասըմ Փաշայի Զիւրիւքլիւ Թաղը։ Այրեցան վեց փայտաշէն տուներ, որոնց երեքին մէջ խումբ ընտանիքներ կը բնակէին և երեքին մէջ ալ յոյներ։ Իրայէն ապահովագրական Ընկերութիւնը 150 ոսկի վնասեց։ Լա Յոնսիէր ալ փոքր վնասներ ունեցաւ։

ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ՊԱՐՏԷԶ

Սիրքի ծանօթ անօրէն Պ. Ռամիրէզ կը ծանուցանէ թէ Վերին Վօսփորի մէջ գտնուող Գալէնտէրի ամառնային պարտէզը վարձած է, ուր նուագածուաց խումբ մը ընտիր կտորներ պիտի նուագէ։ Պարտէզին մէջ ճաշարան մըն ալ պիտի գտնուի, որ համով ու աժան կերակուրներ պիտի հայթայթէ յաճախորդներուն։ Այդ գեղեցիկ պարտէզին բացումը պիտի կատարուի ի մօտոյ։

ՇԸՄԻԶԸՐԻ ԻՒՆԻՎԷՐՍԷԼ
399, Բերա Մեծ Փողոց, 399

ՊՕՆԷԹԷՐԻԻ ՃԻՒՂ

Յառաջիկայ մայիս 28 երկուշաբթի օրէն սկսեալ մինչեւ յունիս 16 շաբաթ օրը պօնէթէրիի վերաբերեալ ամէն տեսակ ապրանքներ, ժիլէ, քալըսօն, գուլպայ ևլն. պիտի ծախուին շատ աժան գներով։

ԻՐԱԿԱՆ ԱՌԻԹ 1—10

Ազգային Լուրեր

Տնտեսական Խորհուրդը, իր վերակազմուելէն ի վեր ամբողջական նիստ մը գումարած չըլլալով առաւելին, կը լսենք թէ Ս. Պատրիարքը յառաջիկայ շաբաթուան համար իր նախագահութեան ներքեւ գումարուելու հրաւէր պիտի ուղղէ յիշեալ Խորհուրդի անդամներուն, որպէս զի այդ նիստին մէջ դիւան կազմեն և ձեռնարկեն իրենց պաշտօնին։

—Ս. Պատրիարքը և Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան ու Գարակէօզեան կտակի Յանձնաժողովի անդամներէն ոմանք երէկ առտու Եէտիգուլէ գացին, Որբանոցին շուրջը գտնուած գետինները աչքէ անցընելու համար։ Ինչպէս յայտնի է, Գարակէօզեան կտակի գումարով գնելի կալուածին վերաբերեալ ամէն կարգադրութիւնք վերջացած են և երէկուան այցելութեան ու տեղւոյն վրայ քննութեան նպատակն էր՝ Որբանոցի արդի գետնին վրայ շինել նոր որբանոցը։ Կ'ըսուի սակայն թէ Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան ու Գարակէօզեան Յանձնաժողովին միջեւ այս մասին կարծեաց անհամաձայնութիւն կայ։

—Ատրպատականի Նորընտիր առաջնորդ Տ. Սեդրաքեան եպիսկոպոս հրաժարած ըլլալով, Ս. Կաթողիկոսը հրամայեր է Այվազեան եպիսկոպոսին՝ նոր ընտրութիւն կատարել տալ։ Մայիս 11ին տեղի պիտի ունենայ նոր ընտրութիւնը։

—Սթէնեայի մէջ բնակող բարեսէր ազգային մը՝ Պօղոսեան էֆէնտի, նոյն գիւղին մէջ ունեցած իր 46,000 կանգուն գետինը փափաքած էր Ազգ. Հիւանդանոցի կտակել. Հոգաբարձութիւնը, առջի օրը խորհրդակցութիւն կատարելով այս կտակի մասին, պատասխաներ է թէ իր միջոցները չեն ներեր՝ այդ գետնին վերաբերեալ փոխանցման գործողութեանց համար 300 ոսկիի գումար մը ծախսել։

—Ելեւմտից վարչական յանձնաժողովը նոր կարգադրութիւններ պիտի ընէ Պատրիարքարանի պաշտօնեաներուն թոշակներու մասին, որոնք որոշեալ քանակութիւն մը պիտի ունենան։ Դիւանապետներուն ամսականները պիտի ըլլան 2000էն 2500 ղրշ., Տեսուչ դիւանադպիրներունը՝ 1000էն 1500, իսկ սովորական դիւանադպիրներունը՝ 300էն 700։ Պատրիարքարանի միւս պաշտօնեաներուն եւ բարապաններուն ամսաթոշակները 150էն 300 ղրշ. պիտի ըլլան։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Աւետիս էֆ. Խօշկէշեանի ընդ. օրիորդ Ցիրան Գալըճեանի ամուսնութեան առթիւ փոխան ծաղկեփունջի մէկ օսմ. ոսկի նուիրած են Հիւանդանոցիս Յովսէփ էֆ. Սարաֆեան և Ընկերութիւն։

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

ԱՌ ԿԵԴՐ. ԿՐՕՆ. ՊԱՏ. ԺՈՂՈՎՆ
Գեր. Ատենապետ Ս. Հայր

Եկեղեցական երգեցողութեանց բարեկարգութեան խնդրոյն—որոյ մասին լրագրաց մէջ ցարդ հրատարակուած գրութիւնները Կրօնական Պատ. Ժողովիդ անդամները անշուշտ կարդացած ըլլալու են—այսչափ քաշքշուիլը բաւ համարելով, խոնարհաբար կը խնդրենք որ բարեհաճիք ձեր բարձրագոյն իրաւասութիւնը ի գործ դնել պարտ ու պատշաճը տնօրինելով այդ մասին։

Թող ներուի մեզ ըսել թէ՝ եկեղեցական այսպիսի ամենակարեւոր ու կենսական խնդրոյ մը հանդէպ անշուշտ կեդրոնական Կրօնական Պատ. Ժողովդ անտարբեր պիտի չգտնուի։

Իզմիր, 22 մայիս 19 1 ԼԵՒՈՆ ՁԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Այս հինգշաբթի օր Պատրիարքարանի մէջ կատարուեցաւ նշանախօսութիւնը ծանօթ փաստաբան Յակոբ էֆ. Սթամպուլեանի ընդ Ազնուափայլ Օր. Մառի Նուրեանի, դուստր հանգուցեալ Յովհաննէս էֆ. Նուրեանի, ի ներկայութեան երկու կողմի ազգականներու եւ բարեկամներու, որոնց մէջ կը նշմարուէին Տեարք Գրիգոր էֆ. Կիւմիւշկէրտան, Իլիաս էֆ Զայեան, Տիգրան էֆ. Եռամփեան, Յարութիւն էֆ. Գարամանեան, Միքայէլ էֆ. Կիւլպապեան, Տիգրան էֆ. Մանուկեան, Խաչիկ էֆ. Շահպազ։ Պսակադրութիւնը յառաջիկայ երկուշաբթի պիտի կատարուի մտերմական շրջանակի մէջ։

ՄԱՍԻՍ
ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՄԱՍԻՍ Գրական և Քաղաքական Շաբաթաթերթի Բ. տարեշրջանի 21րդ թիւը հրապարակ ելաւ այս առտու հետեւեալ շահեկան բովանդակութեամբ.

Օրուան կեանքը. Տ. Ա.— Նորավիպակ (Բ. և վերջին մաս) ՆՂԻԱ ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ. —Նկարագիրը. ՀԱՅՐՄԱԿ.— Վերջին խօսք մը Ռ. Յ. ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ — Դէպ ի ջուրերը (Ֆանթէզի՝ բնանկարական կեանքէ) ԳԼԱՆԻԿ. —Բանաստեղծութիւններ. Նորավէպին շուրջը. Մ. ԱՃԷՄԵԱՆ. Սիրերգ. ՏՕՄԻՆՕ.— Թռչուններու աշխարհէն (Գիտական Քրոնիկ) Յ.— Յուշատետր։

ՄԱՍԻՍի տարեկան բաժանորդագինն է Կ. Պոլսոյ համար ՔԱՌՍՈՒՆ ղրշ. եւ գաւառներուն համար ՅԻՍՈՒՆ ղրշ.։ Արտասահման 12 Ֆրանք կամ 5 ռուբլի։ Խմբագրութեան կեդրոնն է Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան, Թիւ 13։

Հեռագիր Այսօրուան

(Աժանս տը Քոնսթանթինոբլ)

ԱՒՍՏՐԻԱ ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

ՎԻԷՆՆԱ, 7 Մայիս.— Հունգարական պատուիրակութիւնը այսօր վերսկսաւ վիճաբանել արտաքին գործոց Նախարարութեան ելմտացոյցին վրայ։ Զանազան պատուիրակներու ճառերուն պատասխանելով արտաքին գործոց Նախարար Կօլուխովսքի կոմսը պատասխանեց թէ գոհունակութեամբ կը հաստատէ որ իր քաղաքականութիւնը երկու պատուիրակութեանց մեծամասնութեան հաւանութեանը արժանացած է։ Կոմսը պատասխանելով պատուիրակ Պ. Վոլֆի այն ըսածին թէ աւստրիական դրամատներ կը շահագործեն սահմանակից երկիրները, յայտարարեց թէ չի կրնար հասկնալ որ Աւստրիոյ կառավարութիւնը այդ մասին ինչո՞ւ յարձակման ենթակայ կ'ըլլայ։ Նախարարը յարեց.— «Սեղանաւորական բոլոր գործերը կը կնքուին մէկ կողմէն պանքային սէնտիքաներու, որոնց ոչ միայն աւստրիական սեղանաւորական հաստատութիւններ կը մասնակցին, այլ ֆրանսական ու գերմանական, և միւս կողմէ սահմանակից կառավարութիւններու միջեւ։ Փոխառութեան պայմանները կը կարգադրուին չհագրգռելով իւրաքանչիւր երկրին օրէնքներուն համաձայն։ Աւստրօ-Հունգարական կառավարութիւնը չի կրնար բռնաբարել այդ պայմանները, ուրիշ բան է եթէ երաշխաւոր ըլլայ, ինչ որ Խորհրդարանին հաւանութեանը պիտի չարժանանայ։» Կոլուխովսքի կոմսը, պատասխանելով ներկայացուած ուրիշ հարցադրումի մը որով կ'առաջարկուէր որ Աւստրիա-Հունգարիա միջամտէ հարաւային Ափրիկէի պատերազմին, մերժեց այդ գաղափարը, ըսելով որ Անգլիա քանի անգամներ յայտարարած է թէ միջամտութիւն ընդունիլ չուզեր։ Նախարարը յարեց թէ այդ մասին որ և է միջամտութիւն ապարդիւն պիտի ըլլայ և թէ կառավարութիւնը կ'ուզէ խաղաղութեամբ և բարեկամութեամբ ապրիլ Անգլիոյ հետ։ Արտաքին գործոց Նախարարութեան ելմտացոյցը ընդունուեցաւ։

—Ելմտական Նախարարը շրջաբերութեան հանեց ընդ ամէնը 250 միլիոն քուրոնի փոխառութիւն մը՝ որուն 125 միլիոնը (անուանական) հարիւրին չորս տոկոսով, ժողովուրդին համար և 125 միլիոնը նախ այն սէնտիքային որուն կը վերաբերի Թղթատարական խնայողական սնտուկը և յետոյ Ռոթշիլտ տան. Պէշթի Քրէտի Անշթալթ և Քրէտի Անշթալթ։

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՊԷՐԼԻՆ.—Լէսէլ գերման զօրավարին մէկ հեռագիրը կը ծանուցանէ թէ գերման զինուորները իրենց զէնքերով չեն մասնակցած Թիէն-Ցինի անկարգութիւններուն։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԼՈՆՏՈՆ.— Երեսփ. Ժողովին մէջ պատերազմական նախարար Պ. Պրոտրիք յայտարարեց թէ Լորտ Քիչնէրի որ և է հրաման չէ տրուած, որպէս զի Պօէրներուն կողմէ ըլլալիք առաջարկութիւնները չընդունի։ Լորտ Քիչնէր պարտաւոր է անմիջապէս կառավարութեան հաղորդել Պօէրներուն կողմէ եղած առաջարկութիւնները։ Լորտ Քիչնէր ու կառավարութիւնը մերժած են անկախութեան վրայ բանակցութիւնները։

(Աժանս Նասիոնալ)

ՖՐԱՆՍԱ

ՓԱՐԻԶ.— Երեսփ. Ժողովը առանց միջադէպի շարունակեց Ալժէրիոյ մասին եղած հարցաքննման վիճաբանութիւնը։

—Այս առտու կատարուեցաւ Մաքս Ռէժիսի ու Լապէրտէսքի մենամարտը։ 19 ընդհարում կատարուեցաւ առանց արդիւնք մը ունենալու. մենամարտը վաղը պիտի շարունակուի։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ԼՈՆՏՈՆ.—Թայմզին հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ռուսիա մաքսային ազատութիւն պիտի տայ Ճապոնի՝ Բորթ-Արթուրի և Թա-Լիէն-Ուանի համար, Քորէայի մէջ նաւահանգիստ մը ունենալու փոխարէն։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՍԵՐՊԻԱ

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ — Ռուսիոյ կայսրը պաշտօնապէս հրաւիրեց Սերպիոյ Թագաւորը ու Թագուհին Պետերսպուրկ այցելել։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԱՄՍԹԷՐՏԱՄ.—Պօթա զօրավարը ծանոյց Քրիւկէր նախագահին թէ տակաւին 24,000 Պօէր կան պատերազմող։

—Պրիւքսէլի Թրանսվալեան դեսպանատունը կը ծանուցանէ թէ Տէվէթ զօրավարը կը հրամայէ Քարեյոյ արշաւող Պօէրներուն։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ.— Վերջին մարդահամարին պաշտօնական արդիւնքը հրատարակուեցաւ. Ամբողջ Մ. Նահանգներուն բնակչաց թիւն է 72 միլիոն։

ՏԱՆԻՄԱՐՔԱ

ՔՕՓԷՆՀԱԿ.—Նախարարութեան դէմ ցոյց մը եղաւ։

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՓԱՐԻԶ.—Բէքինէն կը հեռագրեն թէ Չինու կառավարութիւնը հրամայեր է պարտաթղթեր տալ, որոնք հատուցման գումարին վճարման պիտի յատկացուին։

Բժշկական մեծ աշխատանոց
Տոքդ. Ք. Սինկրոսի
Բժշկագէտ Վեհ. Սուլթանին

Թիւ 6460

Կը հաստատեմ թէ Թրէֆլ սիկառի թուղթը պատրաստուած է փոշէ և թէ զերծ է առողջութեան վնասող նիւթերէ։ Հետեւաբար արժանի է որ յանձնարարուի ծխախոտ գործածողներու։

Տոքդ. Ք. Սինկրոս
ԲԺՇԿԱԳԷՏ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Խոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Օ.	26	39 1/2
Ամէնէն բարձր գին	»	26	41
Ամէնէն վար գին	»	26	39 1/2
Ռումէլիի երկթ. գոց.	Ֆր.	112	50
Ամէնէն բարձր գին	»	112	75
Ամէնէն վար գին	»	112	50

ԲԱՑՈՒՄ 26 Մայիս

Օսմ. Խոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Օ.	26	38
Ռումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	112	37
Օսմանեան		—	—
Ռէժի		14	—
Օսմ. Բանքա		—	—
Քաղաք. Ժէնէրալ Օսմ.		1	05
Սոս. Օթ. Տոնմ է Վաքէօս		5	15
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		»	20
Ծխախոտի բաժնեթ.		6	05
» հիմնական		195	—
» պարտամ.		180	
Քարափ Կ. Պոլսոյ		168	50
Թիւնէլի		87	50

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	12 1/2
» » » չէք	»	110	10
Փարիզ » »	Ֆր.	23	01 1/4
» » » չէք	»	22	92 1/2
Պէրլին անուակաս չէք	Մարք	18	58
Վիէննա չէք	Քրօն.	21	83

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 Ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	21
Անգլիական ոսկի	»	110	—
Ռուս իմբէրիալ	»	91	10
Քրիմիք	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	07
Մէճիտիք	»	99	10
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Օ	5	59

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՎԻԷՆՆ. 7 Յունիս

[illegible]	»	240	40
[illegible]	»	107	20
Օսմ. Բանքա	»	294	—

ՓԱՐԻԶ, 7 Յունիս

[illegible]	»	216	25
Ռումէլիի երկաթուղի	»	112	20
[illegible] երկթ. պարտաթուղթ	»	101	20
Փ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	»	25	260

ՊՐԻՒՔՍԷԼ, 7 Յունիս

Օսմ. Խոնս. սէրի Դ.	24	75
Ռումէլիի երկաթուղի	113	—

ՄՈՒԶՈՒԱԼ ԼԱՅՖ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1843ին

Պահեստի գումար ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՌ 563 ՄԻԼԻՈՆ 961 ՀԱԶԱՐ Ֆրանք

Ապահովագրական ամէն կարելի դրութիւնները կը գործադրէ. խառն ապահովագրութիւն, ամբողջ կեանք, զուգակից դրամագլուխ, ցման եկամուտ, եւայլն

Մուչուալ Լայֆի սակագինը և ապահովագրութեան զանազան դրութիւնները չուսումնասիրած մի ապահովագրուիք.—Առատաձեռն պայմաններ, վճարմանց դիւրութիւնք։ Տեղեկութեանց համար դիմել առ Պ. Ֆ. ՀԷՌ, ընդհանուր գործակալ, Խնաբէթ խան, Վօյվօտա փողոց, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս։ 579

կաթիլներու մէջ ամփոփուած

ՊՐԱՎԷԻ ԵՐԿԱԹ

FER BRAVAIS

Ամենէն ազդեցիկ դեղն է

Անարիւնութիւնը, դեղնութիւնն ու տժգունութիւնը բուժելու։ Ոչ անախորժ համ ունի եւ ոչ ալ հոտ. աշխարհի բոլոր բժիշկները կը յանձնարարեն Ֆեր Պրավէն։

Պնդութիւն չի տար։ Ակռաները չի սեւցըներ։ Կարճ ժամանակի մէջ կուտայ Առողջութիւն, կայտառութիւն, Ոյժ եւ Գեղեցկութիւն։ Կեղծերէն զգուշանալ։ Կը ծախուի թէ կաթիլ եւ թէ դեղահատի ձեւով ամէն դեղարաններու, մթերանոցներու մէջ։

Մթերանոց, Թիւ 130, Լաֆաեէթ փողոց, Բարիզ։

ԺԱՄԱՑՈՅՑԻ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ

ԷՄԻԼ ԼԷՎԻ

A L'INDUSTRIE HORLOGERE
DE BIENNE (Suisse)

Վաճառատունը առժամաբար կը գտնուի

Բերա, Սամպր-Մեռճիտ, թիւ 5

Այս վաճառատան մէջ կը գտնուին կանանց և արանց համար պղպատէ, արծաթէ, ոսկիէ ամէն տեսակ ժամացոյցներու ճոխ մթերք մը։ Ռօնեօր, Ռէկիւլաթօր Տ. Կ. Ռէէլ գործարաններու մարքաներով ժամացոյցներ կը ծախուին, որոնք շատ համբաւաւոր են։ Նոյնպէս պատի ժամացոյցներ և զարթուցիչներ։

Վաճառումները կանխիկ են կամ Զուիցերիական Պոնի դրութեամբ, այն է 5 ղրուշի վճարմամբ և առանց որ և է ծախքի։

Պօն ունեցող ամէն մարդ կրնայ լաւ ժամացոյցի մը տէր ըլլալ 30-50 ղրուշ տարբերութիւն մը վճարելով, թէ արանց և կանանց համար և կարգի եղած։

Վաճառատան նշանաբանն է լաւ ծախել և [illegible] որ հանրութիւնը գնահատել 5—15

ԹԻ ԿՐԷՇԱՄ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. Ի ԼՈՆՏՈՆ

Ընկերութեան դրամագլուխը 31 դեկտ. 1898ին

162, 924, 140 ֆրանք

Տարեկան եկամուտ, ապահովագրութիւններու և շահ՝ 31 դեկտեմբեր 1898ին

29, 765, 473 ֆրանք

Ընկերութեան հաստատութեան թուականէն՝ այսինքն 1848է ի վեր, ապահովագրեալներու եղած վճարմունք, կենսաթոշակ, եւն.

362, 858,507 ֆրանք

1898 տարւոյն մէջ ընկերութիւնը 6619 թոլիսներ տուած է որոնք 58,680,000 ֆրանքի դրամագլուխ մը կը ներկայացնեն։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել ընդհանուր գործակալներուն՝ Պ. Պ. ԷՏՈՒԸՐՍ ԵՒ ՈՐԴԻ, Պոլիս, Մէյտանճըք փողոց, Ալալէմճի խան։

Միջնորդներուն լաւ վարձատրութիւն պիտի ըլլայ։

Փոխ-գործակալութիւն, Ղալաթիա, Մէյմէնէթլի խան։

ՋԵՐՄԱՄԻԶՈՒԹԵԱՆ

ԱՄԵՆԷՆ ԱԶԴՈՒ ԴԱՐՄԱՆԸ

Երիտասարդական գեղխութիւններէ առաջ եկած ջերմամիզութիւնն ու ամէն կարգի հոսումները եթէ անխնամ ձգուելով չի դարմանուին, սոսկալի հետեւութիւններ կ'ունենան և մինչեւ իսկ որդեծնութենէ կը զրկեն զմարդ։ Թէ նոր սկսած և թէ հինցած ՋԵՐՄԱՄԻԶՈՒԹԻՒՆՆ անվրէպ կերպով ու հիմնապէս բուժելու համար ՍԱՆԹԱԼ ՍԱԼՕԼԷ ԷՄՄՐԻ անուամբ դեղ մը հնարուած է որ բնաւ ստամոքսը չխանգարելով կարճ ժամանակի մէջ կատարելապէս կ'անհետացնէ հիւանդութիւնը, առանց հետք մը ձգելու։

Ջերմամիզութեան համար թէեւ շատ մը դեղեր կան, բայց անոնք ստամոքսը խանգարելէ և միզանցքն ու ամորձիքները ուռեցնելէ և հիւանդն յուսահատեցնելէ ուրիշ բանի չեն ծառայեր. մինչդեռ ՍԱՆԴԱԼ ՍԱԼՕԼԷ ԷՄՄՐԻ բոլորովին զերծ է այս անպատեհութիւններէն։ Հետեւաբար անոնք որ այս կարգի ծածուկ հիւանդութեանց ենթակայ են ու չեն փութար այս գիտական մեթոտով պատրաստուած դեղը գնել, պարապ տեղը ժամավաճառ կ'ըլլան և ուղղակի կը փճացնեն իրենց առողջութիւնը։

Սանդալ Սալօլէ Էմմրին կը ծախուի մայրաքաղաքիս և գաւառներու մեծ դեղարաններն ու դեղի մթերանոցները։ Զգուշացէք անուններու նմանութենէն. ԷՄՄՐԻ անունը փնտռեցէք։

661 38—52

ԼԷ ԲՐՕՎԷՆՍ ՐԷՒՆԻ

LES PROVINCES RÉUNIES

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՊՐԻՒՔՍԷԼ

Ապահովագրական ընկերութիւն ընդդէմ հրդեհի

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԸՆԿ. ԳՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ

Քննիչ Տնօրէնութեան
Ա. ԿԻՒՐՔՂԵԱՆ

Տնօրէն ընդհանուր Թուրքիոյ
ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Ճէտիտ խան

Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորութեամբ գործակալներ կը փնտռուին

ՀԱՐՍԻ ՄՈՄԵՐ

Կը փափաքի՞ք հարսանեաց փայլը աւելցնող մոմեր ունենալ։ Եթէ այո՛, ուրիշ տեղ երթալէ առաջ հաճեցէք անգամ մը այցելել

ՆՇԱՆ ՉԱՄԻՉԵԱՆԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Մահմուտ Փաշա,
Գամանճօ խանի տակ, 86

Ուր պատրաստ կը գտնուին և կը պատրաստուին մինչև հիմա տեսնուածներէն բոլորովին նոր ու սիրուն ձեւով հարսի մոմեր, վայելուչ զարդարանքով։

Յիշեալ վաճառատունը որ կրնայ մրցիլ ուրիշ ամէն խանութի հետ, իր յաճախորդները կը գոհացնէ։

1. Տեսակի ճոխութեամբ,
2. Ցանձնարարութեանց փութով և խղճմտօրէն կատարուելովը,
3. Գիներու զգալի զեղչով։

Յիշեալ վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ ամէն տեսակ մկրտութեան հագուստներ, հարսանեկան քօղեր, կոլանքներ, սնտուկ, գլխարկի ծաղիկ, փետուր, եկրեդ, տերեւ, պռօշ, տանթէլ, ֆոթէլա, բաւմանդրի, Ֆիշիւ, ֆոռռէ, եւն, որք կը վաճառուին մեծաքանակ և փոքրաքանակ անմրցելի աժան գիներով։

Դիմեցէ՛ք անգամ մը ու գոհ պիտի մնաք։ 341

AU PRINTEMPS

Օ ԲՐԷՆԹԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Ս. ԳԱԼՖՈԲՈՒԼՕ

Բերա, Մեծ Փողոց, թիւ 345

Բերայի Թաղապետութիւնը Մեծ Պողոտան լայնցնելու համար, վերջնականապէս որոշած է ի մօտոյ Օ ԲՐԷՆԹԱՆ վաճառատունը (պատկանեալ Գ. Գարֆօբուլօյի) կործել, ինչպէս նաև Նորակառոյց Անգլիական պալատին քով գտնուող միւս շէնքերը, վաճառատունը բնականաբար վերաշինութեան միջոցին գոց պիտի մնայ, և անոր տէրը ստիպեալ է, կարելի եղածին չափ շուտ ամբողջ կերպասները, գլխարկները և այլն, մեծ զոհողութեամբ ծախելու։ Ուստի վերոյիշեալ Օ ԲՐԷՆԹԱՆ վաճառատան տէրը պատիւ ունի ծանուցանելու արգոյ հասարակութեան որ յառաջիկայ Երկուշաբթի, 23 Ապրիլէն սկսեալ 20% զեղչով պիտի ծախուին առաջին կարգի մետաքսեղէններ և բրդեղէններ, տիկնանց վերարկուներ, զանազան ԿԱՌՆԻԹԻՒՐՆԵՐ, ՏԱՆԹԷԼՆԵՐ, Հովանոցներ, վերջերս Բարիզէն հասած և նուրբ ճաշակով պատրաստուած տիկնանց գլխարկներ, և այլն։

Հետեւաբար մասնաւորապէս կը յանձնարարուի արգոյ հասարակութեան այսպիսի առիթէ մը օգտուիլ։ 16—37

ՏՈՔԹԷՕՐ Ե. ԱՐԱՊԵԱՆ

Մանօր ատամնաբոյժ Բարիզի

Ի Սիթէ տը Բերա, Թիւ 1

Ամէն օր կ'ընդունի ժամը 4էն 10 (Ը. Թ.)։ Բշ. և Ուրբ. կէս օրէն առաջ [illegible] դեղարան Նալբանտ։ Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ։

Աղքատաց ձրի 490

ԴԺՈՒԱՐԱՇՆՉՈՒԹԻՒՆՆ ՈՒ ԿՈՒՐԾՔԻ ԻՋՈՒԱԾՔԸ

Եթէ չդարմանուին, վտանգաւոր են, մինչեւ իսկ խեղդամահ կը պատճառեն։ Կանոնաւոր շնչառութիւն չընողը, ծանր բեռան մը տակ կը ճնշուի, շնչափողերը կը խփուան, և կուրծքը չի կրնար հանգիստ ընել։ Դարմանին համար բժիշկներ մտահոգ էին և գիտութիւնը գտաւ ԷՍԲԻՐՔԻ ՍԻԿԱՐԷԹՆ ու ՓՈՇԻՆ, որք հիմնապէս կը բուժեն, կուրծքի իջուածքը, հազն և շնչառական հիւանդութիւնները։ Բժիշկներ կը յանձնարարեն այս դեղը։ Բարիզի և եւրոպական ուրիշ հիւանդանոցներու մէջ միմիայն ԷՍԲԻՔ կը գործածեն այս հիւանդութեանց համար։ Կը ծախուի Բարիզ Սէն Լազար փողոց Թիւ 20 և մայրաքաղաքիս ու գաւառներու դեղարաններուն մէջ։ 497

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

Ամենանին Միջազգային Ընկ.ն Կեանց վրայ ապահովագրութեան

Տնօրէնութիւն եւրոպա

Բարիզ 1 և 3 Լը Բէլթիէ փողոց (Գուվռա տէ զ'Իդալիէնի անկիւնը)։

Զուտ փոխադարձ շահերը կը պատկանին Ընկ. ԱՄԲՈՂՋ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ։

1900 Յունուար 1ին ամբողջովին երաշխաւորութեան պատրաստ գումարն է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՌ 359 ՄԻԼԻՈՆ Ֆր.։ Ապահովագրութիւն որ կը բանի՝ 6,230,000,000Ֆր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիառ 660 միլիոն։

ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ընդհանուր ապահովագիրը (բոլիս) աւելի շատ առանձնաշնորհումներ և առաւելութիւններ կընծայէ ապահովագրելոց քան ուրիշ ընկերութեանց պայմանագրերը։ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ ապահովագիրն առարկելի չէ բնաւ, և յանձման թուականէն սկսեալ կերաշխաւորէ արհեստ. բնակութեան և ճամբորդութեան յարակից բոլոր վտանգներն և մահուան ամէն պարագաները. առանց բացառութեան, նոյն իսկ պատերազմի պահուն։ Ապահովագիրն իրաւունք կու տայ տարուէ տարի փոխառութիւններ ընել, որոնց գումարը նշանակուած կըլլայ կանխաւ Ապահովագրութեան մուրհակին մէջ։ Առաջին տարեվճարէն սկսեալ, ապահովագրողին համար իրաւունքէ անկում չկայ։ Ընդհանուր ապահովագիրը կ'վճարուի ի դէպ մահու ապահովագրեալ անձին ըրած բոլոր մասնավճարներով, ինչպէս նաև ապահովագրեալ դրամագլխով և հարիւրին չորս երաշխաւորեալ տոկոսով։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Է. Օռ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Քննիչ-Գանձապահ
192 Ա. ՋՈՒՀԱՃԵԱՆ
Վօյվօտա փողոց Վիթալիս խան Ղալաթիա

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ

[illegible] Լիվըրփուլ և [illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Իվէրնիա	18900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	13900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12952	Վէրիա	3229
Քամբանիա	12950	Քավիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիբրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	3558
Սէրվիա	7392	Ալէրիօ	3131
Աւրանիա	7269	Շերպուրկ	1814

Դիմել առ. ԺՕԼԻ և ՍԻԿԷՐ

Joly et Seager

Մէյմէնէթլի խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, [illegible] փողոց 355

ՌՈՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20ին Կայս. Իրատէով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ Ընկերութեան տպարանք, Մեծ Մորսքայա 37 Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.— ԿԵԱՆՔ.— ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.— ԱՐԿԱԾՔ.

Երաշխաւորութեան գումար	121,765,333 Ֆր.
1898ի հասոյթք	24,775,462 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է առ՝	164,172,000 »

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս
Յ. ՀԻՒՐՄԻԶ

Ղալաթիա, [illegible]
([illegible])

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ԹԻՈՏՕՐ ՓԼԷՔԷՆ 524

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տէր Մ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Նաննի զարեջրատան վրայի յարկը, ճիշդ Զըպլուքճեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ [illegible] ակռաները մէկ անգամէն կը լեցնեն. ցաւով դիմելու եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ։

Նորաձեւ եղանակաւ, ոսկի, [illegible] ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականին, դէմքի ձեւաւորութիւն քաղցր, ծամողութիւն եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորելով։

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին [illegible], առանց ցաւի [illegible]։

Ե. Գ. Ձմեռները կիրակի օրերն ալ (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաեւ ամէն օր (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին։

Մանօր.—[illegible] ԶՈՒՆԻՆԻ 11 197

1900 Ի ԲԱՐԻԶԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍ

ՎԱՐԶՈՒԹԻՒՆ ԹԵԹԵՒՈՒԹԻՒՆ

ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, ԱՐԱԳՈՒԹԻՒՆ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱՀՌՉԱԿ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆ

ՆԻՈՒ—ՀՈՄ

Ստացած է մեծ [illegible] և Արուեստահանդէսին մէջ անմրցելի եղած են։ Այս մեքենաները ամէն կերպով միւս տեսակներէն գերազանց են։ Մեքենաներու գործածութեան կերպերը ձրի կ'ուսուցուին և Նորոգութիւնները ձրի կը կատարուին։

Թուրքիոյ համար միակ ներկայացուցիչ Ց. Կ. ՄԻԱՆԵԱՆ ՈՐԴԻՔ

ԸՆԴՀ. ՄԹԵՐԱՆՈՑ.—Պոլիս, Պահճէգաբու, Համիտիյէ Ճատտէսի Թիւ 7

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ.—Իզմիր, Սիլիվրի, Աֆիոն-Գարահիսար եւն.ի մէջ։ 575

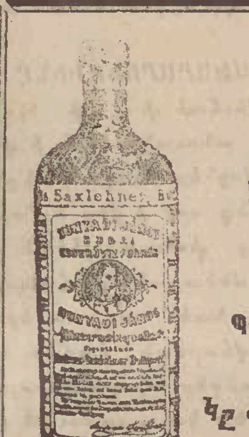

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆԸ

HUNYADI JANOS

Անմիջական, ապահով եւ դիւրին կերպով կ'ազդէ

Տիեզերահռչակ համբաւ

ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵՐԷՆ

Պահանջելու է հետեւեալ անունը պարունակող պիտակով շիշեր

ANDREAS SAXLEHNER

Կը ծախուի գլխաւոր դեղավաճառներուն և դեղագործներուն քով։ 387

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հուլի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Դոմօ	1497	Գոզօ	1011	Մալմօ	724	Ռոզարիօ	186
Սալէրնօ	2607	Կոնկօ	2906	Գրոտօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սափֆօ	1118
Անձէլօ	1541	Դագօ	895	Հէրօ	775	Մարթէլլօ	3709	Սօրրէնթօ	1735
Արիոսթօ	2377	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Մեթհօ	3557	Սիլվիօ	1193
Պասանօ	1822	Տօմինօ	937	Հիմպէր	2730	Միլօ	1057	Սալէրօ	1200
Գորոտինօ	1364	Տուրօ	2333	Հօրատիօ	3600	Մօնթէպէլլօ	1785	Թասսօ	1322
Գրափօ	1076	Տրուրօ	1713	Հիւմմէլ	595	Մուրիլլօ	3419	Թ. Ուիլսըն	1546
Գաբինօ	841	Տինամօ	504	Իտօ	3254	Նէրօ	1088	Թօքիօ	3337
Գոֆֆալօ	4481	Էրիգօ	2464	Իտադօ	5540	Օհիօ	4100	Թօլէտօ	1473
Գէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ճիւնօ	1080	Օթէլլօ	4036	Թօրրէնթօ	487
Ֆալիբրօ	1887	Էսդօ	1341	Քիլէօ	1058	Օրլանտօ	1525	Ուրպինօ	3429
Գանճօ	1244	Ֆալօ	954	Գօլփինօ	3307	Պալէրմօ	1687	Վասգօ	1914
Ֆագօ	1094	Ֆէնիմօ	1828	Գովնօ	1700	Պօլօ	510	Վօլօ	1289
Ջերթօ	2729	Ֆլամինգօ	849	Լէօ	1052	Ռիալթօ	2229	Վօլթուռնօ	2396
Սիռէնօ	1834	Ֆրանչէսգօ	4582	Լէանտրօ	3272	Ռինալտօ	1862	Զէնօ	1850
Ճիպօ	2697	Գալիլէօ	3060	Լիվօռնօ	1643	Ռօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Գօլօմպօ	4285	Կիդանօ	1243	Լօրէնցօ	3191	Ռոմէօ	1789		

Ուրպինօ շոգենաւը, Նաւապետ Ֆըր, ընդհանուր վաճառքով Հուլէն հոս կը սպասուի ամսոյս 13ին։

Դիմել առ. գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻՏԸ

Թիւ 23—24, [illegible] Մէյմէնէթ խան. Ղալաթիա 377

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնը

Կշ. 29 11 Օտէսա ժամը 4էն յետ միջօրէի։
Դ. 30 12 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10էն միջօրէէն առաջ [illegible] Բօրթ-Սայիտ, Եաֆա, Պէյրութ եւ Տրիպոլի)։
Եշ. 31 13 Օտէսա ժամը 10էն միջօրէէն առաջ։
Եշ. 31 13 Ինէպոլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Բաթում եւ Նովորոսիյսկ ժամը 4էն յետ միջօրէի։
Ուր. 1/14 Օտէսա ժամը 4էն յետ միջօրէի։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

[illegible]

Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

[illegible]

Յունիս 10ին Սիռֆասի, Անատոլ. եզերքէն
» 10ին Հայֆան, Անվերսէն։

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Յունիս 11ին Սիռֆասի, ուղ. Մարսիլիա։

[illegible] Թուրքիոյ համար. Առաջին կարգի 245 ֆրանք. Բ. կարգի 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար, դիմել Գործակալին [illegible] փողոց։ 518 Թ. [illegible]

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըրփուլ և [illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիգթօրիան	10500	Ֆլավիան	3500
[illegible]	10500	[illegible]	3500
Փէրսիան	10500	[illegible]	2000
Լանկաշիրեան	9000	Ալեքսանդրեան	2500
Ֆիլատելֆիան	9000	[illegible]	3500
Պոլոնեան	8000	[illegible]	2500
Ճորճիան	3000	[illegible]	2500
[illegible]	3000	Ալգերիան	2500
[illegible]	3000	[illegible]	2000
[illegible]	3700	[illegible]	900
Վալօնեան	3700	[illegible]	[illegible]
[illegible]	2700	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքը [illegible] փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար իրենց հրահանգը տալ շոգենաւուն ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ [illegible]

Ղալաթիա, [illegible]

600

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըրփուլի, Պոլսոյ, [illegible]

[illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	3000	[illegible]	3500
[illegible]	3000	[illegible]	3400
[illegible]	3000	[illegible]	2550
[illegible]	3000	[illegible]	3258
[illegible]	3000	[illegible]	3000
[illegible]	3000	[illegible]	1800
[illegible]	3500	[illegible]	1000

Դիմել առ Ժ. Վ. [illegible] և Ընկ.

[illegible] խան

ՃԷՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

194 31, [illegible] Լիվըրփուլ

Պատասխանատու [illegible]